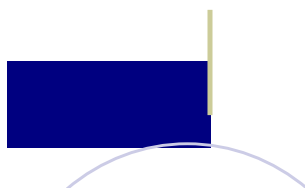
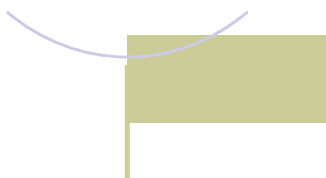

***RAPORT KOŃCOWY
Z BADANIA EWALUACYJNEGO pt.***

***Analiza systemu wskaźników Programu Operacyjnego
Infrastruktura i Środowisko***

Kantor
Doradcy w Zarządzaniu
Sp. z o.o.

Warszawa, wrzesień 2008

1.	WPROWADZENIE	3
2.	OPIS ZASTOSOWANEJ METODOLOGII	4
3.	OPIS WYNIKÓW BADANIA	5
3.1	Moduł I.....	5
	Oś priorytetowa II.....	10
	Oś priorytetowa IV	11
	Oś priorytetowa VI	12
	Oś priorytetowa VII.....	12
	Oś priorytetowa VIII	13
	Inne zmiany w sektorze „transport”	13
	Oś priorytetowa VI:	14
	Oś priorytetowa VII:	15
	Oś priorytetowa VIII:	15
	Oś priorytetowa IX	21
	Oś priorytetowa XI	22
3.2	Moduł II	23
3.3	Moduł IV	28
	Oś priorytetowa I	30
	Oś priorytetowa II.....	30
	Oś priorytetowa III	31
	Oś priorytetowa IV	32
	Oś priorytetowa V.....	32
	Oś priorytetowa VI	33
	Oś priorytetowa VII.....	33
	Oś priorytetowa VIII	34
	Oś priorytetowa IX	35
	Oś priorytetowa X.....	35
3.4	Moduł V	36
3.5	Załączniki.....	41

1. Wprowadzenie

Niniejszy raport prezentuje wyniki analizy systemu wskaźników Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013.

Celem analizy była przede wszystkim ocena projektu Katalogu Wskaźników Obowiązkowych, który powstał w ramach POIiS w celu umożliwienia agregowania informacji z poziomu projektów na wyższe poziomy tj. Instytucji Wdrażających, Pośredniczących i w rezultacie Instytucji Zarządzającej.

Analiza Katalogu wskaźników obowiązkowych prowadzona była w pięciu modułach, w ramach których powstały poszczególne produkty prezentowane w niniejszym raporcie. Najważniejszym produktem badania jest Katalog Wskaźników Obowiązkowych w formie oddzielnego podręcznika dla beneficjentów, zawierającego definicje oraz sposób pomiaru wszystkich wskaźników zawartych w Katalogu.

Poszczególne moduły badania to:

Moduł I – Analiza systemu wskaźników POIiS

Moduł II – Benchmarki, grupy kontrolne

Moduł III – Opis wskaźników – podanie nazw, definicji, jednostek miary i źródeł pozyskania wskaźników.

Moduł IV – Identyfikacja wskaźników „alertowych” – określenie wskaźników, których odchylenia od założonych celów powinny być monitorowane rocznie lub w środku okresu programowania, określenie, jaki stopień odchylenia od założonych wartości wskazuje na zagrożenie realizacji celów osi priorytetowych.

Moduł V – Oszacowanie liczby miejsc pracy – dla każdego typu projektu lub Działania określenie: średniej liczby tworzonych miejsc pracy w podziale na fazę realizacyjną i operacyjną, podziału procentowego tych miejsc pracy na kryterium płci osób zatrudnianych.

Raport składa się z opisu zastosowanej metodologii oraz produktów Modułu I, II, IV oraz V.

2. Opis zastosowanej metodologii

Ocenie i analizie poddanych zostało ponad 300 wskaźników w ramach trzynastu priorytetów POIiŚ, obligatoryjnych dla danych typów projektów oraz dla wszystkich projektów – wskaźniki dotyczące tworzenia miejsc pracy.

Jednym z głównych narzędzi podczas badania była analiza ekspercka. Katalogi wskaźników zostały poddane analizie przez ekspertów sektorowych zgodnie z wytycznymi Zamawiającego.

Ponadto zastosowano również metodę Delphi. Metoda ta została wykorzystana głównie do oceny wskaźników oraz do weryfikacji definicji oraz metodologii pomiaru wskaźników. W przypadku wątpliwości, eksperci sektorowi zwracali się do innych ekspertów, tak, aby uzyskać potwierdzenie przyjętych założeń lub sugestie co do ich weryfikacji.

Celem analizy eksperckiej była odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy katalog wskaźników POIiŚ jest trafny i wyczerpujący?
2. Czy z punktu widzenia potrzeb informacyjnych, monitoringowych oraz ewaluacyjnych instytucji (Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczących) katalog wskaźników jest wystarczający?
3. Czy poszczególne wskaźniki spełniają następujące warunki:
 - zmieniają wartość w wyniku interwencji?
 - nie dopuszczają możliwości demonstrowania wyłącznie pozornych zmian lub zmian wynikających z manipulacji?
 - odzwierciedlają istotną część zagadnienia?
 - czy można intuicyjnie ocenić kierunek i skalę zmian?
 - czy są mierzalne?

- czy koszt (środki finansowe, czas, kadry, możliwości techniczne) ich pozyskania/mierzenia jest akceptowalny przez wszystkie instytucje systemu, beneficjentów oraz społeczeństwo?

W ramach oceny Katalogu Wskaźników Obowiązkowych przeprowadzono również Indywidualne Wywiady Pogłębione z pracownikami Instytucji Pośredniczących oraz Zogniskowane Wywiady Grupowe z potencjalnymi beneficjentami POIiŚ.

Wywiady indywidualne opierały się na pogłębionej rozmowie przeprowadzanej przez badacza z osobami zajmującymi się monitoringiem i ewaluacją w ramach poszczególnych priorytetów POIiŚ.

Wywiady przeprowadzone zostały z przedstawicielami każdej instytucji pośredniczącej. Część IDI, zostało zastąpionych diadami lub triadami, co pozwoliło na skrócenie czasu realizacji zadania oraz na połączenie wywiadów z osobami mniej i bardziej doświadczonymi.

Celem wywiadów była z jednej strony ocena całego systemu agregacji wskaźników, jego słabych i mocnych stron oraz potencjalnych niebezpieczeństw i błędów, które mogą wynikać podczas agregowania wskaźników, z drugiej zaś strony wywiady pozwoliły na poznanie opinii beneficjentów na temat wskaźników oraz proponowanych przez wykonawcę definicji.

3. Opis wyników badania

3.1 Moduł I

W ramach POIiŚ funkcjonuje system monitorowania i sprawozdawczości, który ma za zadanie gromadzenie i agregowanie m.in. wskaźniki produktu i rezultatu. Agregację poszczególnych informacji z poziomu projektów na wyższe poziomy ma ułatwić Katalog Wskaźników Obowiązkowych (KWO).

Wskaźniki do katalogu gromadzone są w następujący sposób:

- w momencie podpisania umowy o dofinansowanie: bazowe i docelowe wartości wskaźników;

- w trakcie realizacji projektów, na podstawie wniosków o płatność – rzeczywiście osiągnięte wartości wskaźników oraz aktualizacje zakładanych wartości docelowych;
- zgodnie z raportem końcowym – rzeczywiście osiągnięte wartości wskaźników produktu oraz potencjalne wskaźniki rezultatu
- Do 5 lat po zakończeniu realizacji projektów na podstawie raportów z osiągniętych efektów – dane dotyczące faktycznego wykorzystania urządzeń i infrastruktury

Katalog Wskaźników Obowiązkowych będzie obligatoryjny dla poszczególnych typów projektów oraz dla wszystkich projektów w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy.

Biorąc po uwagę funkcję KWO oraz wskazane powyżej pytania badawcze zespół przeprowadzający badanie w pierwszym rzędzie skonstruował ankiety, skierowane do osób zajmujących się monitoringiem i ewaluacją w poszczególnych instytucjach zaangażowanych we wdrażanie POIiŚ. Ankiety miały na celu dopasowanie scenariusza indywidualnego wywiadu do stopnia zaawansowania respondentów (pracowników ministerstw) i stażu pracy w ramach POIiŚ. Ankieta zawierała pytania dotyczące znajomości systemu sprawozdawczości w ramach Programu, Katalogu Wskaźników Obowiązkowych oraz agregacji wskaźników na wyższe poziomy.

Ankieta stanowi załącznik nr 1 do niniejszego raportu. Scenariusz wywiadu ze wskazaniem pytań zadawanych w zależności od stopnia zaawansowania respondenta stanowi załącznik nr 2.

W rezultacie przeprowadzono wywiady z 26 osobami odpowiedzialnymi w poszczególnych Ministerstwach tj. Środowiska, Gospodarki, Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Zdrowia oraz Rozwoju Regionalnego za ewaluację oraz monitorowanie poszczególnych priorytetów w ramach POIiŚ.

Wywiady miały formę wywiadów indywidualnych, diad bądź też triad w zależności od instytucji, w której były przeprowadzane, stopnia zaawansowania interlokutorów oraz osi priorytetowych, których dotyczyły. Poniższa tabela wskazuje na rodzaj wywiadu oraz instytucję, w której został przeprowadzony:

Instytucja	Osoba / Funkcja	Typ wywiadu
Ministerstwo Środowiska	1 Osoba odpowiedzialna za ewaluację	IDI
Ministerstwo Środowiska	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet IV	Diada
Ministerstwo Środowiska	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet IV	
Ministerstwo Środowiska	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet I-III	Diada
Ministerstwo Środowiska	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet V	IDI
Ministerstwo Infrastruktury	1 Osoba odpowiedzialna za ewaluację	IDI
Ministerstwo Infrastruktury	3 Osoby odpowiedzialne za monitorowanie Priorytet VI-VIII	Triada
Ministerstwo Gospodarki	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet IX oraz X	Diada
Ministerstwo Gospodarki	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet IX oraz X	
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1 Osoba odpowiedzialna za ewaluację	Diada
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet XI	
Ministerstwo Zdrowia	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet XII	Diada
Ministerstwo Zdrowia	1 Osoba odpowiedzialna za ewaluację	
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	1 Osoba odpowiedzialna za ewaluację	Diada
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Priorytet XIII	

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie (V oraz XIII)	IDI
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie	Diada
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie	
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie (II)	Diada
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie (I)	
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie (XII)	Diada
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie (IV i XI)	
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie	Diada
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	1 Osoba odpowiedzialna za monitorowanie	

Wywiady pozwoliły na wyciągnięcie następujących wniosków:

1. Katalog jest raczej trafny i wyczerpujący. Każdy beneficjent znajdzie wskaźniki, które będą mu niezbędne do raportowania. W przypadku, kiedy KWO nie zawiera wskaźnika dla bardzo specyficznego projektu, beneficjent może wykorzystać wskaźnik ogólny – np choć nie ma na konkretnego wskaźnika na wybudowanie suszarni lub spalarni osadów ściekowych, to wykorzystać można wskaźnik liczby wybudowanych lub zmodernizowanych oczyszczalni ścieków.
2. W zależności od sektora, respondenci wskazywali albo zbyt małą liczbę wskaźników (zwłaszcza w sektorze „środowisko” – gdzie wskaźniki powinny w większym stopniu mierzyć efekt ekologiczny tj. powinny zostać określone kierunki zmian jasno pokazujące, czy następuje poprawa, czy pogorszenie) albo na zbyt rozbudowane (sektor „energetyka”).

3. Poszczególne instytucje chciałyby mieć większy udział w tworzeniu Katalogu Wskaźników Obowiązkowych tak, aby w jak największym stopniu dopasować go swoich potrzeb.
4. Wskaźniki są wystarczające z punktu widzenia potrzeb sprawozdawczych – są to wskaźniki, które przekładają się wprost na cel Programu. Jednak zaproponowane w pewnym stopniu uniemożliwiają monitorowanie postępu w realizacji projektu. Większość wskaźników bowiem pokazuje końcowy efekt realizacji danego przedsięwzięcia a nie np. etapy jego realizacji.
5. Wskaźniki nie wykazują zmian pozornych – są adekwatne i wskazują na zmiany pod wpływem interwencji, nie podlegają również łatwej manipulacji,
6. Na obecnym etapie wdrażania POIiŚ nie istnieje jeszcze możliwość stwierdzenia, jakie realne problemy będą mieli beneficjenci z wykazywaniem poszczególnych wskaźników. KWO nie zawiera błędów systemowych a błędów ludzkich nie można wykluczyć.
7. Brak jest jasnych procedur postępowania (poza standardowymi – audytem i kontrolą), na wypadek znaczących opóźnień w projektach i zagrożeń w realizacji założonych wartości wskaźników. Reakcję taką utrudnia również fakt, iż wskaźniki pokazują w większości przypadków ostateczny efekt danego projektu (wybudowane obiekty, zmniejszenie ilości zanieczyszczeń) a nie postęp w jego realizacji.
8. Nie ma jeszcze praktycznych doświadczeń w wykorzystaniu KSI i LSI – na obecnym etapie wdrażania nie można stwierdzić czy system gromadzenia danych jest spójny oraz czy i jakie będzie stwarzał problemy.

O ile rozmowy z osobami uczestniczącymi we wdrażaniu POIiŚ miały na celu identyfikację oczekiwań co do Katalogu to analiza ekspercka miała wykazać jego nieścisłości, potencjalne trudności w agregowaniu wskaźników, propozycje zmian i wykreśleń w Katalogu oraz ewentualnie, dodatkowe wskaźniki oddziaływania.

Zgodnie z instrukcją Zamawiającego starano się nie proponować zmian nazw istniejących wskaźników (z wyjątkiem miejsc, gdzie było to absolutnie niezbędne). Takie zmiany (uzupełnienia nazw poprzez dodanie wyjaśnienia w nawiasie) dotyczyły przypadków, gdy

występowały wskaźniki o tym samych nazwach dotyczące projektów o różnym charakterze (a więc nie powinno być dokonywane automatyczne sumowanie wartości tych wskaźników).

Niemniej jednak Wykonawca pragnie wskazać przypadki, w których aktualna nazwa wskaźnika nie jest optymalna – nie jest jednoznaczna, jest niespójna z definicją wynikającą z charakteru interwencji lub też występuje niekonsekwencja w nazewnictwie podobnych wskaźników w ramach działania, osi priorytetowej lub całego programu. Dotyczy to także przypadków, gdy nazwa wskazuje, że ten sam wskaźnik na poziomie beneficjenta ma inny charakter niż na wyższych poziomach, albo sytuacji, gdy wskaźniki w różnych osiach priorytetowych, które powinny dawać możliwość sumowania w celu uzyskania globalnych wartości na poziomie programu, mają różne nazwy. Takie sytuacje mogą powodować nieporozumienia i błędy.

W takich wypadkach – w ocenie Wykonawcy – należałoby rozważyć potrzebę zmiany nazwy wskaźnika.

W przedstawionych definicjach Wykonawca zawarł wnioski płynące z przeprowadzonych wywiadów indywidualnych i grupowych oraz analizy eksperckiej.

W załączeniu do raportu przedstawiono Katalog Wskaźników Obowiązkowych z wprowadzonymi zmianami w zakresie osi II, VI, VII, VIII oraz IX i XI w ujęciu tabelarycznym. Wprowadzone zmiany zaznaczono kolorem czerwonym.

Oś priorytetowa II

- Wskaźnik „**Poziom składowania odpadów (%)**” jest trudny do zinterpretowania i nie do końca wiadomo co oznacza i jakie dane mają być uzyskane za pomocą tego wskaźnika.

Ponieważ działanie 2.1 dotyczy tylko odpadów komunalnych, więc wskaźnik „**Udział odpadów komunalnych składowanych w odniesieniu do wytworzonych (%)**” jest wystarczający i nie ma potrzeby wprowadzania kolejnego. Wskaźnik ten jest zawarty w Programie Operacyjnym i w związku z powyższym nie jest możliwe wykreślenie go z Katalogu bez zmiany Programu. Wykreślenie powyższego wskaźnika powinno zostać rozważone przez Ministerstwo Środowiska przy najbliższej możliwej zmianie Programu.

- Wskaźnik „**Powierzchnia terenów przemysłowych oraz powojkowych poddana rekultywacji (ha)**” nie agreguje się na wyższe poziomy, gdzie opisany jest jako „**Powierzchnia terenów powojkowych, popoligonowych poddanych rekultywacji (ha)**”. Wyższe poziomy wskaźnika nie obejmują terenów przemysłowych obejmują natomiast tereny popoligonowe, co spowoduje problemy w agregowaniu wskaźnika. Zaleca się ujednolicenie nazwy wskaźnika na wszystkich poziomach tj. **”Powierzchnia terenów przemysłowych, powojkowych, popoligonowych poddanych rekultywacji (ha)”**.

Oś priorytetowa IV

W działaniu 4.3. wskaźniki: „**Zmiana ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczenia (m3/rok)**” i „**Zmiana ilości oczyszczanych ścieków przemysłowych (m3/rok)**” oraz w działaniu 4.4 wskaźniki: „**Zmniejszenie ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczenia (m3/rok)**” i „**Zmiana ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczenia (m3/rok)**”

Proponuje się zastąpić wskaźnikiem:

„Zmiana ładunku zanieczyszczeń ścieków przemysłowych, w tym substancji niebezpiecznych (ton/rok)”, który jest wskaźnikiem bardziej miarodajnym i pokazującym rzeczywisty efekt środowiskowy.

Najlepszą miarą efektywności działania każdej instalacji do oczyszczania ścieków - np.: oczyszczalni ścieków (ścieki oczyszczone trafiają do odbiornika naturalnego), czy podczyszczalni ścieków (podczyszczone ścieki przemysłowe trafiają do miejskiej sieci kanalizacyjnej) jest usunięty ładunek zanieczyszczeń. Ładunek zanieczyszczeń - to iloczyn stężenia ścieków (g/m3) i natężenia przepływu (m3/d, m3/h). Każde działanie związane z modernizacją oczyszczalni, budową oczyszczalni czy też wdrożeniem BAT w zakresie gospodarki wodno-ściekowej - a właściwie efekt tych działań można wyrazić za pomocą zmiany w ilości oczyszczonych ścieków (zmiany natężenia ścieków), zmiany ich stężenia albo zmiany ładunku zanieczyszczeń.

Oś priorytetowa VI

W nazwach wskaźników występują dwa równoważne określenia definiujące nośność nawierzchni – 115 kN/oś oraz 11,5 t/oś. Należałoby to ujednolicić.

Wskaźnik na poziomie beneficjenta końcowego „Liczba pasażerów” (dotyczący lotnisk) powinien zostać zastąpiony przez „Przyrost liczby pasażerów”, gdyż w ten sposób nastąpi uspoźnienie tej nazwy z nazwą wskaźnika na wyższych poziomach.

Proponujemy zmianę nazwy wskaźnika „Liczba MOP zapewniających udogodnienia dla matek z dziećmi” na „Liczba MOP zapewniających udogodnienia do rodziców z dziećmi”, aby lepiej odzwierciedlić charakter wskaźnika (dotyczy on udogodnień nie tylko dla matek). Ponadto taka zmiana była zgodna z duchem równego traktowania płci.

Oś priorytetowa VII

Nazwy wskaźników (na poziomie beneficjenta) dotyczących budowy lub modernizacji sieci komunikacji miejskiej odnoszą się do – obok komunikacji kolejowej – wyłącznie do komunikacji tramwajowej. Tymczasem wskaźnik na wyższych poziomach (jak i definicja działania 7.3) wskazują, że wskaźnik powinien dotyczyć także innych systemów transportu szynowego (np. szybka kolej miejska, metro). Dlatego uzasadnione wydaje się zastąpienie sformułowania „sieci tramwajowej” poprzez „sieci transportu szynowego”.

Wskaźnik na poziomie beneficjenta końcowego „Zdolność przeładunkowa portów” powinien zostać zastąpiony przez „Wzrost zdolności przeładunkowej portów”, gdyż w ten sposób nastąpi uspoźnienie tej nazwy z nazwą wskaźnika na wyższych poziomach.

Wskaźnik na poziomie beneficjenta końcowego „Liczba osób korzystających z komunikacji miejskiej” powinien zostać zastąpiony przez wskaźnik „Dodatkowa liczba osób korzystających z komunikacji miejskiej”, gdyż w ten sposób nastąpi uspoźnienie tej nazwy z nazwą wskaźnika na wyższych poziomach.

Oś priorytetowa VIII

Nazwa wskaźnika „Liczba wypadków na przebudowanych odcinkach” powinna zostać ujednolicona z nazwą wskaźnika w osi VI „Zmiana liczby wypadków na przebudowanych odcinkach”, gdyż – w oparciu o względy merytoryczne (a także instrukcję Zamawiającego) definicje obu wskaźników mają jednolity charakter – tym samym stosowanie różnych nazw może być mylące. Analogiczna sytuacja dotyczy wskaźnika „Liczba ofiar śmiertelnych wypadków na przebudowanych odcinkach” oraz odpowiadającego mu wskaźnika z osi VI „Zmiana liczby ofiar śmiertelnych wypadków na przebudowanych odcinkach”.

Ponadto postuluje się zmiany w odniesieniu do wskaźników dotyczących dróg ekspresowych, ponieważ występuje nieuzasadniona rozbieżność między nazwami wskaźników w osi VI i VIII. Wskaźnik w osi VIII (Długość wybudowanych dróg ekspresowych, Długość przebudowanych dróg ekspresowych) odnosi się m.in. do przebudowy dróg ekspresowych, choć takie działania nie są przewidywane w POIiŚ (ewentualna dobudowa drugiej jezdni powinna być zakwalifikowana jako rozbudowa, a więc zgodnie z prawem budowlanym budowa). Tak więc druga część wskaźnika pozostanie faktycznie niewykorzystana. Dlatego proponuje się uporządkowanie wskaźników związanych z drogami ekspresowymi poprzez sformułowanie jednego wskaźnika (o jednolitej nazwie), który objąłby wszystkie przypadki, jakie mogą w POIiŚ wystąpić:

- budowa nowej drogi S,
- dobudowa drugiej jezdni do istniejącej drogi S,
- dobudowa drugiej jezdni do istniejącej drogi S, które na razie nie jest oznaczona jako S,
- przebudowa istniejącej drogi krajowej (jedno lub dwujezdniowej) do parametrów S – taka przebudowa może mieć różny zakres, bo w niektórych przypadkach nawierzchnia jest już przygotowana do prowadzenia drogi S i brakuje węzłów i innych urządzeń.

Inne zmiany w sektorze „transport”

Wskaźniki usunięte

W uzgodnieniu z Zamawiającym zdecydowano się na usunięcie z zestawu poniższych wskaźników. Przy każdym zawarto uzasadnienie.

Oś priorytetowa VI:**wskaźnik „typu” PB „Długość przebudowanych dróg ekspresowych”**

POIiŚ nie przewiduje przebudowy dróg ekspresowych (w grę wchodzić mogą jedynie nieliczne przypadki dobudowy drugiej jezdni, co jednak należy zakwalifikować jako „rozbudowa”, która zgodnie z definicją zawartą w ustawie prawo budowlane, mieści się w pojęciu „budowa” a nie „przebudowa”).

wskaźnik typu RB „Liczba przebudowanych lotnisk w sieci TEN-T z dodatkowymi udogodnieniami dla niepełnosprawnych”

Obecnie obowiązujące przepisy (nie tylko Prawo budowlane i wydane na jego podstawie rozporządzenie, ale przede wszystkim Rozporządzenie (WE) nr 1107/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą) nakładają na przewoźników lotniczych oraz organy zarządzające portami lotniczymi obowiązki w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym możliwości korzystania zasadniczo w pełnym zakresie z portów lotniczych na terenie UE. W tych okolicznościach trudno oczekiwać, aby porty lotnicze organizowały „dodatkowe” udogodnienia ponad bardzo szeroko zdefiniowane wymogi prawa.

Ponadto powyższe rozporządzenie nie precyzuje czy wymagane cele mają być osiągnięte środkami infrastrukturalnymi (wyposażenie, konstrukcja portów) czy organizacyjnymi. W tych okolicznościach wprowadzenie wskaźnika odnoszącego się do kwestii infrastrukturalnych w nieuzasadniony i niespójny z obowiązującym prawem sposób różnicowałoby poszczególne porty lotnicze (np. na zapewniające windę oraz takie, które zapewniają osoby do wniesienia wózka).

Oś priorytetowa VII:**wskaźnik typu PB „Liczba wybudowanych obiektów „park&ride”, „bike&park” zapewniających dodatkowe udogodnienia dla niepełnosprawnych”**

Większość rodzajów niepełnosprawności uniemożliwia korzystanie z systemu P+R lub czyni to b. mało prawdopodobnym, dlatego wątpliwe, aby inwestorzy przewidywali „dodatkowe” (ponad te, których obowiązek instalacji wynika z prawa budowlanego) udogodnienia.

wskaźnik typu PB „Emisja dwutlenku węgla w aglomeracjach, w których zrealizowano projekt”

Powiązanie zmian wartości wskaźnika ze skutkami interwencji jest bardzo dyskusyjne, bo efekty nawet największego projektu z zakresu transportu miejskiego mogą zostać przytłoczone przez inne czynniki wpływające na emisję CO₂, np. produkcję przemysłową. Należy zaznaczyć, że poziom emisji – w zależności od ułożonego przemysłu – może się różnić między aglomeracjami nawet kilkanaście razy, co dodatkowo wskazuje, że zależność poziomu emisji od rozwiązań w zakresie komunikacji miejskiej jest wątpliwa.

wskaźnik typu PB „Równoważny poziom hałasu dla dnia (dB) w poszczególnych aglomeracjach”

Powiązanie zmian wartości wskaźnika ze skutkami interwencji byłoby przypadkowe. Równoważny poziom hałasu w aglomeracji określany jest na podstawie pomiaru w sztywno zdefiniowanych punktach. Tak więc w zależności od lokalizacji projektu (a nie jego skuteczności) jego rezultaty mogą mieć wpływ na wartość wskaźnika lub nie.

Oś priorytetowa VIII:

Brak propozycji rezygnacji ze wskaźników.

Propozycje wprowadzenia nowych wskaźników

Zaproponowano nowy wskaźnik, którego celem jest śledzenie wypełnienia w ramach POIiŚ zobowiązań Polski z traktatu akcesyjnego w zakresie wzmocnienia nawierzchni dróg. W programie obecny jest wskaźnik kontekstowy, ale nie wskazuje on w jakim stopniu do realizacji zobowiązania przyczynia się POIiŚ. A przecież program wzmocnień realizowany jest z różnych źródeł finansowania.

Wskaźnik	
Nazwa	Wypełniania zobowiązań Polski w zakresie dostosowania dróg do nośności 11,5 t/oś w ramach POIiŚ
Definicja	Relacja procentowa długości zrealizowanych w ramach projektów PO Infrastruktura i Środowisko odcinków o nośności 11,5 t/oś w ciągu dróg będących przedmiotem zobowiązania Polski zawartego w Traktacie Akcesyjnym (drogi nr 1, 2 (50), 3, 4/18, 6 i 8) w odniesieniu do łącznej długości dróg będących przedmiotem zobowiązania.
Źródło danych	<i>Beneficjent:</i> <i>dokumentacja projektowa – dla ustalenia przewidywanej wartości wskaźnika przed realizacją projektu</i> <i>dokumentacja powykonawcza – dla ustalenia wartości wskaźnika po realizacji projektu.</i>
Metodologia pomiaru	
Jednostka	%
Sposób pomiaru	Odczytaną z dokumentacji długość zrealizowanego odcinka o nośności 11,5 t/oś (w ciągu dróg nr 1, 2 (50), 3, 4/18, 6 i 8 lub leżących w tym samych korytarzach autostrad lub dróg ekspresowych) należy odnieść do łącznej długości dróg będących przedmiotem zobowiązania zawartego w Traktacie Akcesyjnym (3006,7 km).

	Poszczególne odcinki autostrady należy uwzględniać w wartości wskaźnika po zakończeniu ich realizacji (w przypadku realizacji kontraktów wg warunków FIDIC po wystawieniu Świadectwa Przejęcia dla danego odcinka, w pozostałych przypadkach po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie). W przypadku, gdy w zagregowanej wartości wskaźnika ujęty został wcześniej wzmocniony odcinek drogi krajowej, a następnie zostaje zrealizowany w tym samym korytarzu równoległy odcinek drogi ekspresowej lub autostrady, to wraz z uwzględnieniem w wartości wskaźnika nowego odcinka drogi ekspresowej lub autostrady od wartości wskaźnika należy odjąć wcześniej uwzględniony odcinek wzmocnionej drogi krajowej.
Uwagi:	

Zaproponowano nowy wskaźnik kontekstowy, którego celem jest śledzenie realizacji całości projektu priorytetowego TEN-T nr 25. Projekt ten jedynie w ¼ na terenie Polski realizowany będzie z udziałem środków POIiŚ, w związku z czym obecny w programie wskaźnik nie dostarczy informacji o stanie zaawansowania całego projektu.

Wskaźnik	
Nazwa	Poziom ukończenia TEN-T PP 25
Definicja	Relacja procentowa długości zrealizowanych odcinków Projektu Priorytetowego TEN-T 25 (oś autostradowa Gdańsk–Brno/Bratisława–Wiedeń) w odniesieniu do łącznej długości Projektu Priorytetowego na terenie Polski.
Źródło	<i>Wskaźnik określany na poziomie IP. Dane uzyskiwane od</i>

danych	<i>beneficjentów/inwestorów poszczególnych odcinków:</i> <i>terminach realizacji odcinków,</i> <i>długości odcinka na podstawie</i> <i>- dokumentacji projektowej – dla ustalenia przewidywanej wartości wskaźnika przed realizacją projektu</i> <i>- dokumentacji powykonawczej – dla ustalenia wartości wskaźnika po realizacji projektu.</i>
Metodologia pomiaru	
Jednostka	%
Sposób pomiaru	Odczytaną z dokumentacji długość zrealizowanego odcinka autostrady w ciągu Projektu Priorytetowego należy odnieść do łącznej długości Projektu Priorytetowego na terenie Polski (567 km). Poszczególne odcinki autostrady należy uwzględniać w wartości wskaźnika po zakończeniu ich realizacji (w przypadku realizacji kontraktów wg warunków FIDIC po wystawieniu Świadczenia Przejęcia dla danego odcinka, w pozostałych przypadkach po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie).
Uwagi:	

Ponieważ działanie 7.2 w stosunkowo ograniczonym stopniu „pokryte” jest przez wskaźniki (występuje duża liczba rodzajów projektów, które nie znajdują odzwierciedlenia we wskaźnikach) proponuje się dodanie nowego wskaźnika, który nieco ograniczy ten deficyt.

Wskaźnik	
Nazwa	Systemy łączności i bezpieczeństwa w żegludze morskiej
Definicja	Liczba uruchomionych w ramach projektu systemów łączności (w tym teleinformatycznych) i bezpieczeństwa związanych z żeglugą morską.

Źródło danych	<i>Beneficjent:</i> <i>dokumentacja projektu (wniosek aplikacyjny, studium wykonalności) – dla ustalenia przewidywanej wartości wskaźnika,</i> <i>- dokumentacja powykonawcza (np. protokół odbioru) – dla ustalenia wartości wskaźnika po realizacji projektu.</i>
Metodologia pomiaru	
Jednostka	szt.
Sposób pomiaru	Wartość wskaźnika określić należy na podstawie informacji zaczerpniętych z dokumentacji projektu. System należy uwzględnić w wartości wskaźnika po zakończeniu jego realizacji, a więc kompletnym uruchomieniu i przetestowaniu działania systemu (co powinno znaleźć odzwierciedlenie w spisaniu protokołu odbioru lub innych dokumentach).
Uwagi:	

Informacja nt. „nakładania się” wskaźników w ramach osi „transportowych” nr VI, VII, VIII POIiŚ.

- (1) Długość wybudowanych dróg ekspresowych (w korytarzach TEN-T) (km) (działania 6.1, 6.2, 8.2)**
- (2) Długość wybudowanych dróg ekspresowych (km) (działania 8.2)**

Zaproponowano modyfikację w działaniach 6.1, 6.2, 8.2 w zakresie wskaźników dotyczących dróg ekspresowych – tak, aby ujednolicić definicje i umożliwić sumowanie wskaźników odnoszących się do projektów o jednolitym charakterze. W efekcie wskaźnik (2) ma szerszy zakres – dotyczy wszystkich dróg ekspresowych, natomiast wskaźnik (1) dotyczy wyłącznie dróg w korytarzach (TEN-T). Wskaźnik (1) zawierać będzie się we wskaźniku (2) jedynie w

działaniu 8.2, gdyż pozostałe działania dotyczą wyłącznie korytarzy TEN-T, w związku z czym wskaźnik (1) nie jest w nich wykorzystywany.

(1) Długość przebudowanych dróg krajowych (w korytarzach TEN-T, o nośności 11,5 t/oś) (km) (działanie 8.2)

(2) Długość przebudowanych dróg krajowych (w korytarzach TEN-T, w miastach na prawach powiatu) (km) (działanie 6.1)

(3) Długość przebudowanych dróg krajowych (o nośności 11,5 t/oś) (km) (działania 6.1, 8.2)

(4) Długość przebudowanych dróg krajowych (w miastach na prawach powiatu) (km) (działanie 8.2)

W przypadku przebudowy dróg zastosowano analogiczne podejście, jak dla dróg ekspresowych. Wyróżniono wskaźnik odnoszący się do wszystkich wzmocnień do nośności 11,5 t/oś oraz ograniczony do korytarzy TEN-T. Ponieważ jednak w ramach działania 8.2 nie przewiduje się wzmocnień w korytarzach TEN-T i nie występuje tam adekwatny wskaźnik, to „nakładanie się” wskaźników nie wystąpi. Należy jednak zaznaczyć, że wskaźnik (3) jest pojęciowo szerszy niż wskaźnik (1), a wskaźnik (4) niż wskaźnik (2).

(1) Długość przebudowanych dróg krajowych (w korytarzach TEN-T, o nośności 11,5 t/oś) (km) (działanie 8.2)

(2) Długość przebudowanych dróg krajowych (w korytarzach TEN-T, w miastach na prawach powiatu) (km) (działanie 6.1)

(3) Długość przebudowanych dróg krajowych (o nośności 11,5 t/oś) (km) (działania 6.1, 8.2)

(4) Długość przebudowanych dróg krajowych (w miastach na prawach powiatu) (km) (działanie 8.2)

W rezultacie wywiadu grupowego w GDDKiA zaproponowano takie definicje wskaźników odnoszących się do przebudowy dróg, że istnieje możliwość wystąpienia „nakładania się” wskaźników. Wskaźniki (1) i (3) odnoszą się do wszystkich dróg krajowych wzmocnionych do 11,5 t/oś – także tych zlokalizowanych na terenie miast na prawach powiatu. Jeśli więc

przebudowa realizowana przez miasto na prawach powiatu zapewnia nośność 11,5 t/oś to taki odcinek powinien być uwzględniony nie tylko we wskaźnikach (2) lub (4), ale także (1) lub (3).

Takie podejście uzasadnione jest przede wszystkim tym, że niecelowe wydaje się pomijanie odcinków na terenie miast na prawach powiatów w ogólnej kalkulacji dróg wzmocnionych do 11,5 t/oś.

(1) Liczba wybudowanych obwodnic (szt.) (działania 6.1, 6.2, 8.2)

(2) Długość wybudowanych dróg ekspresowych (w korytarzach TEN-T) (km) (działania 6.1, 6.2, 8.2)

(3) Długość wybudowanych dróg ekspresowych (km) (działania 6.1, 6.2, 8.2)

(4) Długość wybudowanych autostrad (km) (działania 6.1, 6.2, 8.2)

Wskaźnik (1) uwzględnia budowę obwodnic, także realizowanych jako I etap przyszłego ciągu autostradowego czy ekspresowego. Dlatego może występować „nakładanie się” między tym wskaźnikiem, a wskaźnikami (2), (3) i (4).

(1) Liczba przejść dla zwierząt / korytarzy ekologicznych (szt.)

(2) Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów inżynierskich

Wskaźniki (1) i (2) dotyczą różnych aspektów projektu – proekologicznego oraz technicznego. Ponieważ jednak przejścia dla zwierząt mogą przebiegać pod lub na obiektach inżynierskich, jakich dotyczy wskaźnik (2), będzie występować częściowe nakładanie się tych wskaźników. Pierwsza część wskaźnika (1) nie będzie jednak w całości zawierać się w wartości wskaźnika (2), gdyż część przejść dla zwierząt prowadzona jest przepustami w nasypie drogi / linii kolejowej, które nie są uwzględniane w wartości wskaźnika (2).

Oś priorytetowa IX

Należałoby uściślić nazwy wskaźników z poziomu beneficjenta tj.

- „**Moc zainstalowana energii (elektryczna)**”

- „**Moc zainstalowana energii (ciepłna)**”

- „Moc zainstalowana (ciepła)”

- „Moc zainstalowana (elektryczna)”

Powyższe wskaźniki, mimo, iż na poziomie beneficjenta brzmią identyczne agregują się do wskaźników, w których zróżnicowane jest źródło pochodzenia energii. Należałoby ujednolicić nazewnictwo wskaźników na każdym poziomie, tak aby beneficjent nie miał wątpliwości o jakie źródło energii chodzi.

Os priorytetowa XI

Zmiana i doprecyzowanie nazw następujących wskaźników:

Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego objętych wsparciem (szt.) - Sugerowana zmiana na: Liczba odrestaurowanych i odremontowanych obiektów zabytkowych (szt.) Zmiana wynika z faktu, iż w działaniu 11.1 mogą być realizowane projekty związane z obiektami zabytkowymi w myśl ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Pojęcie dziedzictwo kulturowe jest nieprecyzyjne.

Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego zapewniających dostęp dla osób niepełnosprawnych (szt.) Sugerowana zmiana na: Liczba zabytków, zapewniający dostęp dla osób niepełnosprawnych Zmiana wynika z faktu, iż w działaniu 11.1 mogą być realizowane projekty związane z obiektami zabytkowymi w myśl ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Pojęcie dziedzictwo kulturowe jest nieprecyzyjne

Liczba zabezpieczonych obiektów/zbiorów (szt.) Sugerowana zmiana na: na Liczba obiektów/zbiorów zabezpieczonych przed kradzieżą i zniszczeniem zgodnie z zakresem opisu priorytetu XI.

Liczba instytucji, których zbiory zostały zdigitalizowane/ Liczba wirtualnych muzeów, galerii, filmoteki, fonotek, cyfrowych bibliotek (szt.) - Proponujemy rozbić tego wskaźnika, ponieważ powstaje pytanie, co w przypadku gdy jedna instytucja posiada zarówno bibliotekę jak i np. fonotekę? Czy wykaże w sprawozdaniu po prostu jedną instytucję, mimo, że liczba wirtualnych zbiorów będzie większa?

Liczba osób odwiedzających obiekty dziedzictwa kulturowego objęte wsparciem (osoby).

Sugerowana zmiana: liczba osób, odwiedzających zabytki, objęte projektem (osoby). Zmiana wynika z faktu, iż w działaniu 11.1 mogą być realizowane projekty związane z obiektami zabytkowymi w myśl ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Pojęcie dziedzictwo kulturowe jest nieprecyzyjne

Średni czas spędzony na stronie/ w serwisie (min) - Wydaje się, że wskaźnik należy doprecyzować: czy chodzi o średni czas spędzony na serwerze przez jednego użytkownika (wówczas w przypadku kilkukrotnego wejścia na stronę czas korzystania ze strony przez ten jeden IP będzie się wydłużał) czy średnią arytmetyczną czasu spędzonego na stronie przez wszystkich użytkowników (łączna liczba minut podzielona przez wszystkie wejścia na stronę niezależnie od statutu użytkownika). W tym drugim przypadku, długie odwiedziny strony przez użytkowników jednego IP (którzy korzystają wielokrotnie ze strony) będzie „spłaszczany” (skracany) przez wiele krótkich, pojedynczych wejść na stronę.

Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego zapewniających dostęp dla osób niepełnosprawnych (szt.) SUGESTIA: Zmiana nazwy wskaźnika na: liczba instytucji kultury, zapewniający dostęp dla osób niepełnosprawnych. Wskaźnik ten w pierwotnej formie powielał brzmienie wskaźnika z działania 11.2, mimo, iż dotyczy innych obiektów.

Liczba osób odwiedzających dofinansowane instytucje (osoby) Sugerowana zmiana: liczba osób, odwiedzających instytucje kultury, objęte projektem (osoby). W przypadku priorytetu 11.1 mówi się o zabytkach, obiektach, objętych wsparciem. Tym samym sugeruje się, by ujednolicić i uporządkować brzmienia wskaźników.

3.2 Moduł II

W ramach modułu II zastosowana głównie metodę desk research oraz analizę ekspercką. Moduł drugi miał na celu m.in. identyfikację grup porównawczych lub kontrolnych, zwłaszcza w IV, V, VII oraz IX osi priorytetowej. Identyfikacja takich grup pozwoli w przyszłości na zmierzenie efektu netto udzielanej pomocy tzn. umożliwi porównanie

podobnych grup, które otrzymały finansowanie ze środków europejskich z takimi grupami, które takiego finansowania nie otrzymały.

Eksperti starali się znaleźć odpowiedź na pytanie czy możliwe jest określenie i wyliczenie danego wskaźnika dla grup benchmarkingowych, czy źródło danych i metodologia wyliczenia wskaźnika jest taka sama oraz jaka instytucja zaangażowana we wdrażanie POIiŚ powinna być odpowiedzialna za jego gromadzenie.

Nie we wszystkich priorytetach udało się wskazać takie grupy. Poniższe zestawienia są próbą identyfikacji takich grup w wybranych priorytetach.

W tabeli benchmarkowej przedstawiono wskaźniki najbardziej zbliżone do wskaźników zawartych w Katalogu Wskaźników Obowiązkowych POIiŚ. Tabela wskazuje, jak definicje wskaźników benchmarkowych różnią się od definicji z Katalogu. Nazwy i definicje wskaźników benchmarkowych podane są za instytucją odpowiedzialną za ich zbieranie.

Numer Działania	Nazwa wskaźnika POIiŚ	Nazwa wskaźnika benchmarkowego	Źródło danych o wskaźniku benchmarkowym	Instytucja potencjalnie odpowiedzialna za gromadzenie danych	Definicja wskaźnika benchmarkingowego
4.5	Zmiana ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczenia (m³/rok)	Ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód lub do ziemi	http://www.stat.gov.pl/bdr_s/app/slow_katgr_upg.pgru_lista?p_kate_id=23&p_grup_id=220	IP (na podstawie danych GUS)	Ścieki nieoczyszczane odprowadzane z zakładów przemysłowych do sieci kanalizacyjnej lub bezpośrednio do odbiornika. Różnica w definicjach: Benchmark nie pokazuje zmiany ilości a stan na dany rok.
4.6	Zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: - dwutlenek siarki (ton/rok) - tlenki azotu (ton/rok) - pyły (ton/rok) - dwutlenek węgla (ton/rok)	Emisja zanieczyszczeń pyłowych w tonach/rok Emisja zanieczyszczeń gazowych w tonach / rok	Sprawozdania o emisji zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie urządzeń oczyszczających (OS-1) przesyłane do GUS. http://www.stat.gov.pl/gus/rolnic_lesnict_srodowi_PLK_HTML.htm Przesyłanie formularza do GUS ma charakter obowiązkowy – raz na rok. ¹	IP (na podstawie danych GUS)	Ilość wyemitowanych zanieczyszczeń: - pyłowych - gazowych tj. SO ₂ , NO _x , CO ₂ , CO, Metanu, Podtlenku Azotu. Węglowodorów, pozostałych pyłów do powietrza w tonach/rok Różnica w definicjach: Benchmark w zakresie emisji zanieczyszczeń gazowych podaje więcej związków chemicznych niż wskaźnik w ramach POIiŚ. Jednak formularz OS-1 dzieli zanieczyszczenia gazowe na

¹ Formularz stanowi załącznik nr 4 do Raportu

					poszczególne związki chemiczne, w sposób, który umożliwi porównanie obydwu wskaźników.
5.3	Powierzchnia obszarów, dla których opracowano plany ochrony (ha)	Obszary chronionego krajobrazu	Sprawozdanie o ochronie przyrody i krajobrazu (OS-7) wypełniane przez Wojewódzkich Konserwatorów Przyrody ² http://www.stat.gov.pl/bdrr_s/app/slow_katgr_upg.pgru_lista?p_kate_id=23&p_grup_id=220	IP (na podstawie danych GUS)	Obszary chronionego krajobrazu wprowadzone rozporządzeniem wojewody. Benchmark obejmuje wszystkie obszary wymienione w definicji wskaźnika POIiŚ.
9.1	Moc zainstalowana energii	Moc zainstalowana	Formularze sprawozdań statystycznych przesyłanych do Agencji Rynku Energii S.A. przez podmioty zobowiązane do tego na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 o statystyce publicznej tj.: - G-10.6 Sprawozdanie o mocy i produkcji elektrowni wodnych i źródeł odnawialnych ³	IP (na podstawie danych ARE S.A.)	Suma mocy wytwórczych do produkcji energii w: Elektrowniach wodnych użyteczności publicznej o dopływie naturalnym Elektrowniach szczytowo-pompowych lub z członem pompowym Małych elektrowniach wodnych (niezależnych) i źródłach odnawialnych
11.1, 11.2	Liczba obiektów dziedzictwa	Obiekt przystosowany do	Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej (K-01) ⁴	IP (na podstawie danych GUS)	Liczba obiektów przystosowanych do osób

² Formularz stanowi załącznik nr 5 do Raportu

³ Formularz stanowi załącznik nr 6 do Raportu

	kulturowego zapewniających dostęp dla osób niepełnosprawnych (szt.)	osób poruszających się na wózkach inwalidzkich			poruszających się na wózkach (z niepełnosprawnością ruchową, wymagającą użycia wózka inwalidzkiego). Różnica w definicjach Definicja wskaźnika POIiŚ obejmuje również niepełnosprawności narządów słuchu i wzroku.
11.2	Wzrost liczby widzów słuchaczy (osoby)	Widzowie (słuchacze)	Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej (K-01) ⁵	IP (na podstawie danych GUS)	Liczba osób wizytujących dany obiekt w podziale na poszczególne województwa. Różnica w definicjach Benchmark nie pokazuje zmiany ilości a stan na dany rok.

⁴ Formularz stanowi załącznik nr 7 do Raportu

⁵ jw.

3.3 Moduł IV

W opinii ekspertów najważniejsze metodologicznie byłoby wybranie jako wskaźników alertowych wskaźników rezultatu. Pozwoliłoby to skoncentrować się na tym, czy faktycznie realizacja programu prowadzi do powstania zakładanych rezultatów, a jeśli nie – podjęcie jeszcze w trakcie jego trwania odpowiednich działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości tych rezultatów.

Jednakże – w odniesieniu do części osi priorytetowych (zwłaszcza w sektorze transportu VI-VIII) – zastosowanie powyższego podejścia nie wydaje się możliwe. Wynika to głównie z faktu, że zdecydowana większość wskaźników rezultatu dostępna będzie ponad rok po zakończeniu projektu (a czasem jeszcze później). Biorąc pod uwagę ramy czasowe PO oraz aktualny stan jego zaawansowania sformułować należy tezę, że nierealnym będzie wykorzystanie większości wskaźników rezultatu jako „alertów” będących narzędziem zarządzania programem.

Formułując wskaźniki alertowe z konieczności w większości przypadków (zwłaszcza w sektorze transportu) odniesiono się głównie do wskaźników produktu za wyjątkiem wszystkich wskaźników wskazanych jako alertowe w Priorytecie III, IV, wskaźnika „Liczba gatunków objętych programem ochrony lub reintrodukcji”, w Priorytecie V, wskaźnika „przepustowość lotnisk” w Priorytecie VI, zdolność przeładunkowa portów w priorytecie VII, całości priorytetu IX.

Starano się znaleźć wskaźniki alertowe dla większości działań, choć skupiono się na tych pochłaniających największe środki finansowe (projekty transportowe) lub takich, które są najbardziej narażone na czynniki zewnętrzne (np. takie jak nasłonecznienie w danym roku na danym terenie dla sektora energetyki) na każdym poziomie wdrażania, lub decydują o możliwości osiągnięcia zakładanych wartości pozostałych wskaźników od nich zależnych (np. zmniejszenie ilości ścieków wymagających oczyszczenia, zmniejszenie emisji głównych zanieczyszczeń do powietrza itp).

Założono, że wskaźniki alertowe będą analizowane dwukrotnie w ciągu realizacji programu. Po raz pierwszy w 2010 (ustalenie wcześniejszej daty nie miałoby sensu w świetle stanu zaawansowania programu). Jako kolejny termin weryfikacji przyjęto rok 2012 dla wszystkich

obszarów. Ponadto w sektorze transportu przyjęto dwie daty, jeżeli chodzi o drugi pomiar alertów - dla obszarów, w których inwestycje są bezpośrednio związane z EURO 2012 oraz 2013 dla pozostałych obszarów. Takie podejście wynikało z przyjęcia, że jeśli – mimo wyjątkowej mobilizacji beneficjentów związanej z Mistrzostwami Europy – wystąpią istotne odstępstwa od założonych wartości wskaźników, to oznaczać to musi poważne zagrożenie dla pomyślnej realizacji programu.

Ustalając procentowe wartości dopuszczalnych odstępstw wartości wskaźników przewidziano łagodniejsze limity (20%, 25% lub 30%) dla pierwszej weryfikacji oraz bardziej zaostrzone dla drugiej (10% lub 15%), uwzględniając możliwość występowania na początku różnorodnych opóźnień, które powinny być stopniowo nadrabiane.

W przypadku sektora transportu największe odstępstwa (30%) w pierwszej weryfikacji dopuszczono dla obszarów, które nie były dotąd współfinansowane ze środków unijnych (drogi wodne) lub występowały w tych obszarach pewne problemy (centra logistyczne). Pośrednia wartość (25%) została przyjęta dla liniowych projektów infrastrukturalnych (np. drogi, koleje), gdzie istnieje większe prawdopodobieństwo wystąpienia opóźnień. Najniższa wartość (20%) została przyjęta dla pozostałych wskaźników, w tym także tego dotyczącego budowy i przebudowy obiektów inżynierskich. W tym ostatnim przypadku zróżnicowanie w stosunku do wskaźników odnoszących się do całych odcinków dróg wynika z tego, że opóźnienia w faktycznej realizacji robót (a więc te, które zwykle powinny mniej niepokoić niż opóźnienia z przyczyn formalnych) w większym stopniu oddziałują na możliwość zakończenia całych odcinków drogi, a w mniejszym na realizację poszczególnych obiektów. W związku z tym podejście do odstępstw od założonych wartości powinno być w tym drugim przypadku bardziej rygorystyczne.

W przypadku sektora środowiska największe odstępstwa (30%) w pierwszym okresie weryfikacji dopuszczono dla projektów wymagających największych inwestycji i nakładów i w związku z czym, w których istnieje największe ryzyko opóźnień. Odchylenie najmniejsze (20%) przyjęto dla wskaźnika odnoszącego się do zdaniem ekspertów „standardowego” typu projektu jakim jest budowa sieci kanalizacji sanitarnej – co jest działaniem licznie występującym wcześniej, również bez udziału środków unijnych.

Odchylenia w przypadku drugiej weryfikacji określono na poziomie znacznie bardziej rygorystycznym tj. 10 i 20 %, gdzie 20 % określono dla projektów bardziej innowacyjnych, wymagających większego nakładu pracy.

W przypadku sektora energetyki założono przyjęte odchylenie w momencie pierwszego pomiaru w wysokości 30%. Dosyć wysoka wartość wynikała głównie z wysokiej wrażliwości przyjętych wskaźników alertowych na czynniki zewnętrzne takie jak: prawidłowość działania poszczególnych urządzeń czy prawidłowe zainstalowanie poszczególnych urządzeń.

W przypadku tego sektora wielkość przyjętych odchyleń uwzględnia w sobie również możliwość wystąpienia okoliczności mających negatywny wpływ na osiągnięcie zakładanych wielkości z realizacji projektów, a nie wynikających z opóźnień realizacji programu. Przekroczenie założonych wielkości powinno być sygnałem o nieprawidłowej realizacji projektów.

Poniższa tabela przedstawia wskazane przez ekspertów wskaźniki alertowe, wraz z założonym rzędem odchyleń (wyrażonym procentowo).

Oś priorytetowa I

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
I	1.1	długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej		2010-20%, 2012-10%

Oś priorytetowa II

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
II	2.1	Liczba nowych		2010-30%,

		ponadregionalnych zakładów zagospodarowania odpadów (szt.)		2012-10%
--	--	--	--	----------

Oś priorytetowa III

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
III	3.1	Liczba osób objęta ochroną przeciwpowodziową		2010 - 30%, 2012 - 10%
		Powierzchnia terenów objętych ochroną przeciwpowodziową (ha)		2010 - 30%, 2012 - 10%
		Stopień redukcji zanieczyszczeń w wodach opadowych i roztopowych odprowadzanych do akwenu morskiego (% w skali roku: a – zawiesin ogólnych, b – węglowodory, ropopochodne)	20%	
III	3.2	Liczba osób objętych ochroną przeciwpożarową lasów i innymi środkami ochrony		2010 - 30%, 2012 - 20%
	3.3.	Liczba nowych stanowisk pomiarowych i innych narzędzi w zakresie monitoringu środowiska (szt.)		2010 - 30%, 2012 - 20%
		Liczba zmodernizowanych stanowisk pomiarowych i innych narzędzi w zakresie monitoringu środowiska (szt.)		2010 - 30%, 2012 - 20%

Oś priorytetowa IV

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
IV	4.5	Liczba inwestycji w przedsiębiorstwach w zakresie ochrony powietrza		2010-20%, 2012-10%

Oś priorytetowa V

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
V	5.1	Liczba zrealizowanych projektów służących ochronie siedlisk, zbiorowisk roślinnych lub gatunków (szt.)		2010 - 30%, 2012 - 10%
		w tym: Liczba zrealizowanych projektów służących ochronie obszarów Natura 2000 (szt.)		2010 - 30%, 2012 - 10%
		Liczba gatunków objętych programem ochrony lub reintrodukcji (szt.)		2010 - 30%, 2012 - 10%
		Liczba centrów przetrzymywania gatunków CITES i ośrodków rehabilitacji zwierząt		2010 - 30%, 2012 - 10%
	5.2	Liczba połączonych ekosystemów (szt.)		2010 - 30%, 2012 - 10%
		w tym: obszarów sieci Natura (szt.)		2010 - 30%, 2012 - 10%
	5.3	Liczba opracowanych planów ochrony (szt.)		2010 - 30%, 2012 - 20%

Oś priorytetowa VI

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
VI	6.1	Długość wybudowanych autostrad (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Długość wybudowanych dróg ekspresowych (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Długość przebudowanych dróg krajowych (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Długość przebudowanych dróg krajowych (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów inżynieryjnych		2010 - 20% 2012 - 10%
VI	6.2	Długość wybudowanych dróg ekspresowych (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
	6.3	Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów inżynieryjnych		2010 - 20% 2012 - 10%
		Zwiększenie przepustowości portów lotniczych w sieci TEN-T (mln pasażerów)		2010 - 20% 2012 - 10%

Oś priorytetowa VII

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
VII	7.1	Długość przebudowanych linii kolejowych (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Liczba zakupionych jednostek		2010 - 20%

		taboru kolejowego (szt.)		2012 - 10%
	7.2	Zdolność przeładunkowa portów (tony/rok)		2010 - 30% 2013 - 15%
	7.3	Długość wybudowanej sieci tramwajowej I/LUB Długość wybudowanej sieci trolejbusowej (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Liczba zakupionego taboru komunikacji miejskiej		2010 - 20% 2012 - 10%
	7.4	Liczba wybudowanych centrów logistycznych/terminali kontenerowych (szt.) I/LUB Liczba przebudowanych centrów logistycznych/terminali kontenerowych (szt.)		2010 - 30% 2013 - 15%
	7.5	Długość zmodernizowanych dróg wodnych (km)		2010 - 30% 2013 - 15%

Oś priorytetowa VIII

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
VIII	8.2	Długość wybudowanych dróg ekspresowych (km), Długość przebudowanych dróg ekspresowych (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Długość przebudowanych dróg krajowych (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Długość przebudowanych dróg krajowych (km)		2010 - 25% 2012 - 15%
		Liczba		2010 - 20%

		wybudowanych/przebudowanych obiektów inżynierskich		2012 - 10%
--	--	--	--	------------

Oś priorytetowa IX

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
IX	9.1	Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów (MWh/rok)		2010 - 30%, 2012 - 10%
		Uniknięte emisje CO ₂ związane z oszczędnościami energii w wyniku realizacji projektów (tys. ton)		2010 - 30%, 2012 - 20%
		Ilość wytworzonej energii elektrycznej w kogeneracji (MWh/rok)		2010 - 30%, 2012 - 10%
	9.2.	Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów (MWh/rok)		2010 - 30%, 2012 - 10%
	9.3.	Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku realizacji projektów termomodernizacyjnych (MWh/rok)		2010 - 30%, 2012 - 10%

Oś priorytetowa X

Numer osi priorytetowej	Numer działania	Nazwa wskaźnika	Odchylenie w [%] - jeśli powinien się zmienić w latach	Odchylenie w [%] dla danych lat
XII	12.2	Średni wiek stacjonarnej aparatury radiologicznej [lata]		Nie powinien przekroczyć 8 lat

3.4 Moduł V

Zgodnie z zaleceniami SOPZ, jednym z zadań Wykonawcy było oszacowanie liczby miejsc pracy tworzonych w wyniku realizacji projektów finansowanych w ramach POIiŚ. Założeniem Wykonawcy było wykorzystanie istniejących raportów końcowych w zakończonych projektach finansowanych w ramach Funduszu Spójności oraz EFRR. Okazało się jednak, że brak jest w obecnej chwili ostatecznie zaakceptowanych raportów oraz, że Beneficjenci w już istniejących raportach nie podają informacji o liczbie osiągniętych miejsc pracy.

Brak danych o rzeczywiście osiągniętej liczbie miejsc pracy w projektach zmusił Wykonawcę do opracowania eksperckiej, szacunkowej metody obliczenia wpływu realizacji projektów w ramach POIiŚ na liczbę tworzonych miejsc pracy.

W związku z brakiem odpowiednich danych niemożliwe jest także obliczenie liczby miejsc pracy generowanych przez poszczególne typy projektów. Wykonawca posiadał co prawda dane o szerokiej grupie (około 260) projektów małej skali przeznaczonych do finansowania w ramach EFRR (projekty, do których Wykonawca wykonywał studia wykonalności w ramach realizowanych w roku 2006 projektów pomocy technicznej: „Wsparcie wdrażania ZPORR na poziomie regionalnym” oraz „Przygotowanie Projektów do wsparcia w ramach EFRR”), oraz dane zawarte w udostępnionych przez Zamawiającego wnioskach o dofinansowanie z Funduszu Spójności projektów w sektorach transportu oraz środowiska, jednak niemożliwe okazało się ich bezpośrednie porównanie z typami projektów, które mają być realizowane w ramach POIiŚ. W zamian oszacowano liczbę miejsc pracy generowaną w podziale na poszczególne sektory. Podsumowując, dane dotyczące ilości tworzonych miejsc pracy w sektorach transportu oraz środowiska zostały wzięte z materiałów otrzymanych od Zamawiającego natomiast dane dotyczące miejsc pracy w pozostałych sektorach z danych Wykonawcy (wymienione dwa projekty pomocy technicznej).

W celu oszacowania liczby miejsc pracy w pierwszej kolejności określono, jaką ilość miejsc pracy miał w założeniach generować przeliczeniowy 1 milion euro netto inwestycji w projektach przeznaczonych do finansowania w ramach okresu rozliczeniowego 2004-2006. Dokonano tego, sumując liczbę miejsc pracy przewidzianych do utworzenia w projektach w

poszczególnych sektorach, do których Wykonawca posiadał dostęp, a następnie otrzymaną wartość podzielono przez wartość tych projektów w milionach euro.

Poniżej prezentujemy wyniki powyższej analizy

Tabela: liczba miejsc pracy na 1 mln netto inwestycji.

Sektor	Planowana liczba miejsc pracy w zależności od sektora na 1 mln euro netto w fazie realizacji	Planowana liczba miejsc pracy w zależności od sektora na 1 mln euro netto w fazie eksploatacji
Środowisko	2,85	0,29
Transport	3,33	0,73
Energetyka	0	1,09
Kultura	0	0,55
Ochrona Zdrowia	0	2,02
Szkolnictwo		
Wyższe	2,88	3,57

Źródło: analizy własne

Odnosząc liczbę miejsc pracy stworzonych w wyniku przeliczeniowego 1 mln euro netto inwestycji do inwestycji w ramach POIŚ (2007-2013) uwzględniono zmianę kursu euro/PLN między latami: (% zmiana kursu euro w stosunku do PLN o taką samą wartość procentową zmniejszyła liczbę miejsc pracy generowanych przez 1 mln euro inwestycji w ramach projektów POIŚ). Do porównania przyjęto za NBP średnioroczny kurs euro z roku 2006 (1 euro = 3,896 PLN) oraz prognozowany średnioroczny kurs euro w roku 2013 1 euro = 3,13 PLN – kurs ten wynika z szacunków⁶ przeliczenia PLN na euro w momencie szacowanego na lata 2013-2014 wejścia Polski do strefy EURO).

Przyjęto również dwa dodatkowe współczynniki korygujące:

- % wzrost kosztów inwestycji – określał on o ile w PLN wzrosły koszty porównywalnej inwestycji w porównaniu lat: 2006 i 2012 (wzrost wynikał z danych GUS podających wzrost kosztów inwestycji od roku 2006 do połowy roku 2008, a następnie z przyjętego planowanego wskaźnika inflacji). W sektorach, dla których GUS nie podał danych za lata 2006-2008 przyjęto średni wzrost kosztów z pozostałych sektorów.
- wpływ rozwoju technologii na liczbę tworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji inwestycji – współczynnik ten ma pokazać jak rozwój technologii w danej branży wpływa na

⁶ Jest to szacunkowa wartość podana za portalem www.money.pl. Wartość ta powinna być uaktualniana wraz ze zmianą sytuacji makroekonomicznej.

(przeważnie) zwiększenie efektywności wykorzystania czasu pracy; wartość procentowa obniżała szacowaną liczbę miejsc pracy. Dane te oszacowano metodą ekspercką.

Powyższe dwa współczynniki korygujące przedstawiają się następująco:

Tabela: współczynniki korygujące

Sektor	Wzrost kosztów inwestycyjnych w % przeciętnie w branży w stosunku do okresu 2004-2006	Szacowany wpływ rozwoju technologicznego na zmniejszenie liczby miejsc pracy (%) w stosunku do okresu 2004-2006
Środowisko	11,1%	10%
Transport	8,8%	5%
Energetyka	13,3%	-2%
Kultura	13,3%	0%
Ochrona Zdrowia	19,8%	5%
Szkolnictwo Wyższe	20,2%	0%

Źródło: GUS, analizy własne

Odnosząc się szczegółowo do wartości wzrostu kosztów inwestycyjnych w sektorze środowiska o 11,1 %, należy to rozumieć w taki sposób, że za przeliczeniowy 1 mln euro (ten współczynnik nie bierze pod uwagę różnic kursowych – odnosi się do tego opisanego powyżej sposób wpływu zmiany kursu euro / PLN na liczbę tworzonych miejsc pracy) zrealizowano o 11,1% mniejszy zakres inwestycji, a tym samym o taką wartość procentową zmniejszyła się liczba miejsc pracy, które mogą zostać stworzone w ramach realizacji inwestycji w sektorze środowiska.

Biorąc z kolei po uwagę wartość 10 w szacowanym wpływie rozwoju technologicznego na zmniejszenia liczby miejsc pracy oznacza, że liczba miejsc pracy potrzebnych do obsługi inwestycji będzie w roku 2012 mniejsza o 10 procent w stosunku do identycznego zapotrzebowania w roku 2006, wartość -2 oznacza, że wzrośnie o 2 procent niezbędna liczba miejsc pracy.

Zadaniem Wykonawcy było również oszacowanie miejsc pracy tworzonych dla kobiet. W tym celu przeanalizowano dane GUS dotyczące dynamiki procentowego zatrudnienia kobiet w poszczególnych sektorach. Ponieważ dane nie wskazały na występowanie trendu zmiennego, do analiz użyto danych z roku 2007 (prezentacja w poniższej tabeli).

Tabela: tendencje udziału kobiet wśród zatrudnionych w sektorach

Sektor		2004		2005		2006	
			udział kobiet w %		udział kobiet w %		udział kobiet w %
Przetwarzanie odpadów	ogółem	10144	24,6%	10918	23,3%	12372	24,1%
	w tym kobiet	2498		2542		2979	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	ogółem	167170	21,2%	160384	21,2%	157457	21,1%
	w tym kobiet	35497		34015		33245	
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	ogółem	58501	22,4%	57925	22,8%	58990	22,8%
	w tym kobiet	13128		13178		13475	
Budownictwo	ogółem	588806	11,3%	622948	10,7%	690919	10,3%
	w tym kobiet	66690		66854		71428	
Transport ogółem	ogółem	704774	27,6%	699849	27,1%	738666	26,1%
	w tym kobiet	194363		189398		192602	
Transport lądowy i rurociągowy	ogółem	444659	16,6%	444455	16,3%	479826	15,6%
	w tym kobiet	73688		72632		74627	
Transport wodny	ogółem	3287	24,7%	3162	26,8%	4117	23,9%
	w tym kobiet	811		846		982	
Transport lotniczy	ogółem	5027	47,4%	5069	45,9%	5729	45,4%
	w tym kobiet	2382		2327		2603	
Działalność badawczo-rozwojowa	ogółem	46843	51,1%	52727	54,4%	52989	54,5%
	w tym kobiet	23939		28694		28879	
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	ogółem	704517	80,6%	706800	80,5%	715386	80,5%
	w tym kobiet	567824		569217		575849	
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami	ogółem	55340	23,4%	57262	22,9%	58786	22,8%
	w tym kobiet	12925		13102		13403	

Źródło: GUS

Ponieważ niedostępne były dane dotyczące procentowego udziału kobiet w poszczególnych sektorach z podziałem na regiony nie prowadzono takiej analizy. Dodatkowo, po dyskusji w gronie ekspertów stwierdzono, że na liczbę tworzonych miejsc pracy wpływ mają sektor, oraz użyta technologia, a nie region, w którym dana inwestycja jest przeprowadzana. Ponadto duże inwestycje mogą mieć ograniczony wpływ na tworzenie miejsc pracy w regionie, w którym są realizowane. Poważniejszy wpływ dotyczyć może miejsca pochodzenia wykonawcy robót, a tego nie da się przewidzieć. Analiza z uwzględnieniem regionów bardziej zasadna byłaby dla projektów realizowanych w ramach PO KL oraz projektów małej skali.

Wyjaśnienia wymaga również sposób obliczenia nominalnej wartości projektów w poszczególnych sektorach. Za przykład niech posłuży obliczenie wartości nominalnej projektów w sektorze Środowisko.

Za punkt wyjścia do obliczenia tej wartości przyjęto zsumowaną alokację środków w Priorytetach wchodzących w skład sektora – czyli I, II, III, IV i V. Łączna wartość alokacji wyniosła 6133,2 mln euro. Kolejny krok polegał na zsumowaniu wartości projektów indywidualnych z listy podstawowej oraz wartości dofinansowania na nie przeznaczonych. W omawianym przypadku, suma wartości projektów indywidualnych wyniosła 4579,29 mln euro, a planowane dofinansowanie 2722,42 mln euro. Obliczono, że przeciętna kwota dofinansowania w Sektorze wyniosła 59%. Odejmując od kwoty przeznaczonej na dofinansowanie w sektorze (6133,2 mln euro) kwotę dofinansowania projektów indywidualnych (2722,42 mln euro) otrzymaliśmy wartość środków dostępnych na dofinansowanie projektów spoza listy podstawowej – 3410,78 mln euro. Znając przeciętną wartość dofinansowania (59%) obliczono wartość projektów spoza listy podstawowej - 5737,15 mln euro. Zatem przyjmuje się, że wartość projektów realizowanych w Sektorze Środowisko jest sumą wartości projektów indywidualnych z listy podstawowej (4579,29 mln euro) i wartości projektów spoza tej listy (5737,15 mln euro), co dało kwotę 10 316,44 mln euro.

Końcowe wyniki, wyliczone zgodnie z powyżej podaną metodologią zostały zaprezentowane w tabeli poniżej. Szczegółowe wyliczenia zawarte są w arkuszu Excel, którego wersja z formułami została dołączona do elektronicznej wersji raportu.

Tabela: Szacowana liczba miejsc pracy utworzonych w ramach realizacji projektów w ramach POIŚ

Sektor	Wartość projektów (euro'000)		Stworzone miejsca pracy 2007-2013			
	nominalna	zmieniona o zmianę kursu euro i wzrost wartości prac	osiągnięte realizacja - szacunek	osiągnięte eksploatacja - szacunek	w tym liczba kobiet (realizacja)	w tym liczba kobiet (eksploatacja)
Środowisko	10 316 440	7 462 914	19153,1	1948,0	2202,61	224,02
Transport	42 830 605	31 613 853	100121,6	21816,4	10312,52	2247,09
Energetyka	16 569 338	11 748 234	0	13040,8	0	2751,60
Kultura	1 033 229	732 595	0	402,5	0	215,34
Ochrona Zdrowia	484 395	324 761	0	622,3	0	500,94
Szkolnictwo Wyższe	743 280	496 733	1431,8	1771,0	1091,05	1349,51
Razem	71 977 286	52 379 090	120 706	39 601	13 606	7 289

Źródło: analizy własne

3.5 Załączniki

Załącznik nr 1

Ankieta przed IDI

Szanowni Państwo, na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przeprowadzamy Analizę wskaźników Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety.

1. Czy zajmuje się Pan/i:

a) monitoringiem czy b) ewaluacją?

2. Jak długo pracuje Pan/i na obecnym stanowisku?

.....

3. Jak długo zajmuje się Pan/i monitoringiem/ewaluacją?

.....

4. Czy miał/a Pan/i do czynienia z wskaźnikami w ramach „starej” perspektywy finansowej 2004-2006?

TAK NIE

5. Jeżeli tak to w jakim kontekście:

- a) wnioski o dofinansowanie
- b) sprawozdawczość
- c) SIMIK

.....

6. Czy słyszał Pan/i o Katalogu wskaźników obowiązkowych?

TAK NIE

7. Czy w swojej pracy korzysta Pan/i z KSI?

TAK NIE

8. Do czego służy KSI?

.....

.....

9. Czy zna Pan/i z wytyczne MRR w zakresie sprawozdawczości POIiŚ?

TAK NIE

10. Czy wie Pan/i jakie są źródła wskaźników, które podlegają agregacji na poziomie Pana/i instytucji?

.....

11. Czy wie Pan/i jaka instytucja jest odbiorcą zagregowanych przez Państwo wskaźników?

.....

12. Proszę napisać, jak rozumie Pan/i pojęcie „trafności wskaźników”?

.....

13. Proszę napisać, jak rozumie Pan/i pojęcie „mierzalności wskaźników”?

.....

Załącznik nr 2

Scenariusz IDI

CEL WYWIADU:

Celem wywiadu ma być z jednej strony zebranie opinii i uwag na temat **zawartości Katalogu, potencjalnych problemów ze wskaźnikami, systemu gromadzenia i agregowania wskaźników oraz** identyfikacja oczekiwań pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie POIiŚ co do systemu.

Z drugiej strony osoby mniej doświadczone (wyłonione na podstawie ankiety wysłanej do respondentów przed wywiadem), będą mogły zapoznać się z systemem wskaźników oraz również zgłosić swoje uwagi oraz oczekiwania co do niego.

UCZESTNICY WYWIADU

- Przedstawiciele IP odpowiedzialni za monitorowanie
- Przedstawiciele IZ odpowiedzialni za monitorowanie
- Przedstawiciele IP odpowiedzialni za ewaluację
- Przedstawiciel IZ odpowiedzialny za ewaluację

Przed złożeniem wizyty respondent otrzyma ankietę, na podstawie której zespół badawczy oceni doświadczenie respondenta. Osoba doświadczona otrzyma ocenę co najmniej średnią w ankiecie. Poniższe pytania będą zadawane w zależności od doświadczenia respondenta (dla oceny „dobrej” oraz „średniej” – pytania z kolumny „doświadczona” dla oceny „słaba” – pytania z kolumny „niedoświadczona”).

Przed wizytą zespół badawczy prześle do respondentów te Katalogi wskaźników obowiązkowych, co do których powstały uwagi ekspertów, na etapie Modułu I, i które to uwagi, zostały wskazane przez MRR, jako wymagające wyjaśnienia podczas IDI.

	Doświadczona	Niedoświadczona
Jakie są zasadnicze cele powstania Katalogu Wskaźników Obowiązkowych? Czy cele te Pana/Pani zdaniem mogą zostać realizowane? Na jakim poziomie?	X	
Czy Pana zdaniem sposób gromadzenia wskaźników do katalogu jest właściwy (optymalny z punktu widzenia postawionych celów)? Czy istnieją elementy systemu gromadzenia	X	X

wskaźników, które należałoby zmienić? Czy zaproponowane wskaźniki są mierzalne?		
Czy sposób gromadzenia wskaźników jest racjonalny ekonomicznie? Czy można w tańszy sposób uzyskać takie same informacje? Czy koszt uzyskania informacji nie jest zbyt wysoki w porównaniu z ich przydatnością?	X	
Czy istniejący Katalog jest Pana/Pani zdaniem trafny tj. odzwierciedla rodzaje projektów (nie w 100 % ale w odniesieniu do założonych celów) zgodne z Priorytetem/Działaniem, którym Pan/Pani się zajmuje?	X	
Czy zawarte w Katalogu Wskaźniki są wystarczające z punktu widzenia potrzeb sprawozdawczych/monitoringowych/ewaluacyjnych Priorytetu/Działania, którym Pan/Pani się zajmuje? Jeżeli nie, to czego brakuje? Czy w Katalogu znajdują się wskaźniki niepotrzebne? Czy istnieją wskaźniki, które należy zmienić/zrezygnować/dodać?	X	
Czy zaproponowany system wskaźników jest spójny tzn. pozwala przekazywać kompletne informacje i wypełniać obowiązki sprawozdawcze z poziomu beneficjenta aż po poziom raportowania do Komisji Europejskiej?	X	X
Czy zaproponowany system wskaźników pozwala na ich agregację i przekazywanie na wyższy poziom sprawozdawczości?	X	X
Jakie są Pana/Pani zdaniem najczęściej popełnianie przez beneficjentów błędy dotyczące wskaźników? Z jakimi pytaniami w zakresie wskaźników najczęściej zwracają się beneficjenci?	X	X
Czy używa Pan/i w pracy systemu KSI? Jakie są problemy w wykorzystaniu tego systemu? Czy	X	X

umożliwia łatwy, przyjazny sposób wprowadzania raportów? Czy można z niego w łatwy sposób wydostać informacje?		
Czy zaproponowane wskaźniki są adekwatne? Czy rzeczywiście zmieniają wartość pod wpływem interwencji, a nie innych przyczyn? Czy nie wskazują zmian pozornych?	X	
Czy zaproponowanymi wskaźnikami można manipulować? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jak można uniknąć takiego zagrożenia?	X	
Czy istnieje procedura reagowania na niedostateczną wartość osiągniętych wskaźników? Jakie działania są podejmowane, gdy wskaźniki nie osiągają zakładanych wartości?	X	

Złącznik nr 4

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa		www.stat.gov.pl
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	OS-1 Sprawozdanie o emisji zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie urządzeń oczyszczających za rok 2007	Urząd Statystyczny
Numer identyfikacyjny - REGON		W
		Przekazać/wysłać w terminie do dnia 31 stycznia 2008 r.

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2006 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007 (Dz. U. Nr 170, poz. 1219, z późn. zm.).

Lokalizacja zakładu

Miejscowość	Gmina	Województwo	Symbole wpisywane w US				
			1	2	3	4	5

Dział 1. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w tonach/rok (bez znaku po przecinku)

Wyszczególnienie		Ogółem (suma rubr. 2 do 10)	Ze spalania paliw	Cementowo- wapienne i materiały ogrzewal- nych	Krzemowe	Nawozów sztucznych	Środków powierzchni- owo czyn- nych	Węglowo- grafitowe, sadza	Polimerów	Węglu brunat- nego	Pozostałe	Z ogółem	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Razem		1											
Zmiany rzeczy- wiste emisji w stosun- ku do roku ubiegłe- go	zmniejszenie	2											
	w tym w wyniku in- westycji	3											
	zwiększenie	4											

Dział 2. Emisja zanieczyszczeń gazowych w tonach/rok (bez znaku po przecinku)

Wyszczególnienie			Ogółem (suma rubr. 2 do 11)	Dwutlenek siarki		Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)		Tlenek węgla	Dwutlenek węgla	Metan	Podtlenek azotu	Węglowodory (z wyłączeniem metanu)	Pozostałe	Z ogółem niezorgani- zowana
				ze spalania paliw	z proces- ów tech- nolo- gicznych	ze spalania paliw	z procesów technolo- gicznych							
0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Razem			1											
Zmiany rzeczy- wiste emisji w stosunku do roku ubiegłe- go	zmniejsze- nie	razem	2											
		w tym w wyniku in- westycji	3											
	zwiększenie	4												

Dział 3. Emisja toksycznych i szczególnie szkodliwych zanieczyszczeń w kilogramach/rok (bez znaku po przecinku)

Rodzaje zanieczyszczeń (ujęte w rubryce 10 i 11 działu 1 oraz w rubryce 10 i 11 działu 2 - patrz "Objaśnienia")		Symbole za- nieczysz- czeń (patrz "Objaśnienia")	Wielkość emisji	Rodzaje zanieczyszczeń (ujęte w rubryce 10 i 11 działu 1 oraz w rubryce 10 i 11 działu 2 - patrz "Objaśnienia")		Symbole za- nieczysz- czeń (patrz "Objaśnienia")	Wielkość emisji
0		1	2	0		1	2
01				10			
02				11			
03				12			
04				13			
05				14			
06				15			
07				16			
08				17			
09				18			

Dział 4. Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających w tonach/rok (bez znaku po przecinku)

Pyłowe	Gazowe					
	ogółem (rubr. 3 do 7)	według rodzajów zanieczyszczeń				
		dwutlenek siarki	tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	sierek węgla	węglowodory	inne
1	2	3	4	5	6	7

Dział 5. Liczba urządzeń, skuteczność, przepływ gazów odłotowych w dm^3 (tys. m^3 /godz. oraz średnia dyspozycyjność eksploatacyjna w % (bez znaku po przecinku)

Rodzaj urządzeń		Ogółem		Urządzenia o skuteczności						Średnia dyspozycyjność w %
				niskiej		średniej		wysokiej		
		szt. (rubr. 3+5+7)	dm ³ /h (rubr. 4+6+8)	szt.	dm ³ /h	szt.	dm ³ /h	szt.	dm ³ /h	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cyklony	1									
Multicyklony	2									
Filtry tkaninowe	3									
Elektrofiltry	4									
Urządzenia mokre	5									
Inne	6									

Dział 6. Emisory na terenie zakładu (bez znaku po przecinku)

Wyszczególnienie		Ogółem (rubr. 2+3+4)	Emisyjne o wysokości		
			do 50 m	51 - 99 m	od 100 m
0		1	2	3	4
Liczba emisorów		1			
Udział w ogólnej emisji zorganizowanej w %	pyłów	2	100		
	gazów	3	100		

Dział 7. Emisja dopuszczalna, pomiary emisji i imisji oraz otoczenie zakładu

1. Czy zakład ma określoną emisję dopuszczalną? (Otoczyć kółkiem symbol właściwej odpowiedzi)	* nie 0 * tak, częściowo 1 * tak, całkowicie 2	8. Liczba manualnie wykonywanych pomiarów stężeń w ciągu roku	1. 30-minutowych 2. 24-godzinnych
2. Czy zakład ma określoną emisję dopuszczalną dla: (otoczyć kółkiem symbol właściwej odpowiedzi)		7. Pomiary automatyczne stężeń w % czasu w roku (bez znaku po przecinku)	
		9. Powierzchnia obszaru ograniczonego użytkowania w ha (bez znaku po przecinku) (Wypełnić, jeśli odpowiedziano twierdząco na pytanie 8)	
		10. Czy w odległości do 10 km znajdują się lasy? (Otoczyć kółkiem symbol właściwej odpowiedzi)	* nie 0 * tak 1
3. Czy zakład ma mierzoną emisję? (Otoczyć kółkiem symbol właściwej odpowiedzi)	* nie 0 * tak, pomiary ciągłe 1 * tak, pomiary okresowe 2	11. Zabudowa mieszkalna znajduje się w odległości od zakładu: (Otoczyć kółkiem symbol właściwej odpowiedzi)	* do 0,5 km 1 * 0,6 - 2 km 2 * ponad 2 km 3
4. Czy zakład ma mierzoną imisję? (Otoczyć kółkiem symbol właściwej odpowiedzi)	* nie 0 * tak 1		
5. Liczba stałych punktów pomiarów stężeń	1. 30-minutowych 2. 24-godzinnych w tym dla 2. SO_2 3. NO_2		

E-mail osoby sporządzającej sprawozdanie - WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI

(imię, nazwisko i telefon osoby sporządzającej sprawozdanie)

(miejscowość, data)

(pieczęćka imienna i podpis osoby działającej w imieniu sprawozdawcy)

Uwagi (opisać przede wszystkim przyczyny znaczących różnic w danych w stosunku do roku poprzedniego):

OBJAŚNIENIA DO FORMULARZA OS-1

Zakres i rodzaje zanieczyszczeń, jakie należy ujmować w sprawozdaniu, określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176).

Wielkość emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych i gazowych należy podać zgodnie z przedkładanym marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska wykazem zawierającym informacje i dane o rodzajach i ilości zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza objętych opłatami wnoszonymi na rachunek urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska, do sporządzania którego zobowiązuje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.).

Uwaga:

1. Nie należy wykazywać emisji ze środków transportowych.

2. Podane w sprawozdaniach OS-1 wielkości emisji: pyłu, SO₂, NO₂, CO, CO₂ dla elektrowni ciepłych zawodowych powinny być zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu GUS o działalności podstawowej elektrowni ciepłych zawodowych (sprawozdanie G-10.2).

Dział 1, rubr. 10 - należy podać wielkość emisji pyłów ujętych w załączniku nr 1 do wymienionego na wstępie aktu prawnego pod pozycją 51 ("Pyły pozostałe") oraz inne rodzaje zanieczyszczeń pyłowych objętych opłatami (np. pozycja 17 "chrom", 27 "kadm", 37 "ołów" i inne).

Rubryka 11 - należy podać wielkość emisji niezorganizowanej, tj. emisji z hałd, składowisk, powstającej w toku przeładunku substancji sypkich, z hałd produkcyjnych, wprowadzanej do powietrza poprzez wentylatory dachowe, okienne itp.

Rubryka 12 - należy podać wielkość emisji pyłu o wymiarach ziaren poniżej 10 µm.

Działy 1 i 2, wiersze 2 do 4 - zmiany emisji zanieczyszczeń należy określić w warunkach porównywalnych, tj. dla tych samych rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod. Nie należy rozliczać różnic w emisji w stosunku do roku ubiegłego, o ile są one wynikiem uściślenia metod pomiaru, określenia emisji danego rodzaju zanieczyszczenia po raz pierwszy lub wprowadzenia opomiarowania emisji zanieczyszczenia określonego uprzednio szacunkowo.

W wierszach 3 dotyczących zmniejszenia emisji w wyniku oddania do użytku urządzeń do ochrony powietrza należy podać rzeczywiste zmniejszenie emisji, a nie teoretyczną zdolność redukcji zanieczyszczeń zainstalowanych urządzeń.

Dział 2, rubryka 9 - należy podać wielkość emisji podtlenku azotu; emisję innych tlenków niemetali należy podać w dziale 3 i nadać im symbol 57.

Dział 3 - należy podać imiennie i w dokładniejszych jednostkach miary (kg) zanieczyszczenia wykazane w dziale 1: rubr. 10 (bez pozycji 51 "Pyły pozostałe") oraz w dziale 2: rubr. 10 (węglowodory) i rubr. 11 (pozostałe).

Imienny wykaz zanieczyszczeń, które należy podać w tym dziale, jest zawarty w załączniku nr 1 do wymienionego na wstępie aktu prawnego. Symbol zanieczyszczenia niezbędny do wypełnienia rubr. 1 tego działu jest równoznaczny liczbie porządkowej ww. załącznika.

Między wielkościami wykazanymi w dziale 1, 2 i 3 zachodzi następująca zależność: suma wielkości zapisów w dziale 3 w rubr. 2 podzielona przez 1000 jest mniejsza lub równa sumie wielkości zapisów w dziale 1 w rubryce 10 i w dziale 2 w rubryce 10 i 11.

Dział 4 - ilość zanieczyszczeń zatrzymanych w urządzeniach oczyszczających należy podać na podstawie jednej z niżej podanych metod:

- pomiarów skuteczności ich działania,
- ewidencji masy pyłów usuwanych z urządzeń,
- opierając się na obliczeniach na podstawie wzoru: $Z = U \cdot S / 100$
gdzie: Z - ilość zatrzymanego zanieczyszczenia (ton/rok),
U - wielkość unosu danego zanieczyszczenia (ton/rok),
S - skuteczność rzeczywista urządzenia oczyszczającego (%).

Dział 5

a) Skuteczność należy określić jako średnią z wyników pomiarów przeprowadzonych w ciągu ostatniego roku; w przypadku braku pomiarów z bilansu materiałowego lub szacunkowo. Skuteczność działania urządzeń oczyszczających określa, jaki procent ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany.

b) Przy klasyfikacji urządzeń według poziomu skuteczności należy przyjąć następujące przedziały:

Rodzaj urządzeń	Skuteczność eksploatacyjna w % (opracowana przez Biuro projektowe OPAM)		
	niska	średnia	wysoka
Cyklony	poniżej 75	75-80	powyżej 80
Multicyklony	poniżej 80	80-90	powyżej 90
Filtry tkaninowe	poniżej 95	95-99	powyżej 99
Elektrofiltry	poniżej 90	90-98	powyżej 98
Urządzenia mokre	poniżej 90	90-96	powyżej 96

c) Dysozyczynność urządzeń należy wyliczyć jako stosunek liczby godzin pracy danego urządzenia oczyszczającego w ciągu roku do liczby godzin pracy urządzenia technologicznego obsługiwane przez dane urządzenie oczyszczające w tym samym okresie pracy.

d) Za jedno urządzenie odpylające typu cyklon należy liczyć całą baterię cyklonów.

e) Podstawę danych dla poszczególnych urządzeń powinna stanowić odpowiednia dokumentacja, a także wyniki pomiarów emisji zanieczyszczeń, z którymi związany jest pomiar ilości przepływających gazów wydalanych do atmosfery.

W przypadku braku powyższych źródeł informacji ilość przepływających gazów (V) można obliczyć w sposób przybliżony według następującego wzoru:

$$V = 5Fm^3/h$$

gdzie F jest powierzchnią przekroju kanału odlotowego urządzenia odpylającego określoną w centymetrach kwadratowych (cm²), a cyfra "5" jest współczynnikiem mianowanym wyrażonym w m³/h razy cm².

Dla przekroju kołowego powierzchnię F należy liczyć wg wzoru:

$$F = 0,785 D^2 \text{ (cm}^2\text{)}$$

gdzie D jest średnicą w cm.

f) Nie należy wykazywać urządzeń nieczynnych, tzn. takich, których dysozyczynność wynosiła 0%, a także urządzeń stanowiących integralną część procesu technologicznego zapewniających odpowiednią jakość surowców.

Dział 7

Pkt 1 - zakład posiada określoną emisję dopuszczalną całkowicie, gdy została ona określona dla wszystkich emitatorów w zakresie wszystkich emitowanych zanieczyszczeń wyszczególnionych w załącznikach do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. Nr 87, poz. 796).

Załącznik nr 5

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY , al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa www.stat.gov.pl		
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	OS-7 Sprawozdanie o ochronie przyrody i krajobrazu za rok 2007 Stan w dniu 31 XII	Urząd Statystyczny w Białymstoku
Numer identyfikacyjny - REGON		Przekazać/wysłać w terminie do dnia 10 lutego 2008 r.

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2006 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007 (Dz. U. Nr 170, poz. 1219, z późn. zm.).

Dział 1. Park narodowy (wypełnia dyrekcja parku)
(wpisać nazwę)

Wyszczególnienie		Ogółem	Według województw			
			(nazwa województwa)			
			w hektarach (z jednym znakiem po przecinku)			
0			1	2	3	4
Ogółem (wiersz 05+08 do 11)	01					
z wiersza 01 pod ochroną	ścisłą	02				
	czynną	03				
	krajobrazową	04				
Grunty leśne	05					
z wiersza 05	pod ochroną ścisłą	06				
	niezalesione	07				
Grunty rolne	08					
Grunty zadrzewione i zakrzewione	09					
Wody	10					
Tereny pozostałe	11					
Otulina (strefa ochronna)	12					
z wiersza 12 strefa ochronna zwierzyzny	13					

Dział 2. Rezerwaty przyrody (wypełnia wojewódzki konserwator przyrody)

Wyszczególnienie		Obiekty	Powierzchnia w hektarach (z jednym znakiem po przecinku)				Otulina rezerwatu	
			ogółem	w tym pod ochroną ścisłą	z rubryki 2		liczba rezerwatów posiadających otulinę	powierzchnia w ha (z jednym znakiem po przecinku)
					las	użytki rolne		
0		1	2	3	4	5	6	7
Ogółem (w. 02 do 10)	01							
Faunistyczne	02							
Krajobrazowe	03							
Leśne	04							
Torfowiskowe	05							
Florystyczne	06							
Wodne	07							
Przyrody nieożywionej	08							
Stepowe	09							
Słonoroślowe	10							

Uwaga: Formularz zostanie zamieszczony na stronie internetowej statystyki publicznej www.stat.gov.pl - w aktywnym PDF, umożliwiającym komputerowe wypełnienie, wydrukowanie i wysłanie pocztą.

Dział 3. Parki krajobrazowe (wypełnia wojewódzki konserwator przyrody)

Nazwa parku		Park krajobrazowy					Otulina (strefa ochronna)
		ogółem	w tym ^{a)}			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody	
			lasy	użytki rolne	wody		
		w hektarach (z jednym znakiem po przecinku)					
0		1	2	3	4	5	6
Ogółem	01						
	02						
	03						
	04						
	05						
	06						
	07						
	08						
	09						
	10						
	11						
	12						
	13						
	14						
	15						
	16						
	17						
	18						
	19						
	20						
	21						
	22						
	23						

^{a)} Wypełnić w miarę możliwości.

Dział 4. Obszary chronionego krajobrazu (wprowadzone rozporządzeniem wojewody - wypełnia wojewódzki konserwator przyrody)

Nazwa obszaru		Powierzchnia obszaru				
		ogółem	w tym ^{a)}			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody
			lasy	użytki rolne	wody	
0		1	2	3	4	5
Ogółem	01					
	02					
	03					
	04					
	05					
	06					
	07					
	08					
	09					
	10					
	11					
	12					
	13					
	14					
	15					
	16					
	17					
	18					
	19					
	20					
	21					

^{a)} Wypełnić w miarę możliwości.

Dział 5. Pomniki przyrody (wypełnia wojewódzki konserwator przyrody)

Ogółem (rubr. 2 do 11)	Pojedyn- cze drzewa	Grupy drzew	Aleje	Krzewy	Źródła, wodo- spady, wywie- rzyska	Skalki	Jary	Głazy	Jaskinie	Inne
liczba obiektów										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Dział 6. Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt (wprowadzona rozporządzeniem wojewody - wypełnia wojewódzki konserwator przyrody)

Nazwy gatunków chronionych			
roślin		zwierząt	
na czas określony	symbol	na czas określony	symbol
1	2	3	4

Uwaga: W rubr.: 2 i 4 należy wpisać odpowiedni symbol: rośliny: naczyniowe - 01, glony - 02, grzyby wielkoowocnikowe - 03, porosty - 04, wątrobowce - 05, mchy - 06; zwierzęta: ssaki - 07, ptaki - 08, gady - 09, płazy - 10, ryby i kręgowce - 11, bezkręgowce - 12.

Dział 7. Inne formy ochrony przyrody (wypełnia wojewódzki konserwator przyrody)

Wyszczególnienie	Stanowiska dokumentacyjne	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
0	1	2	3
Liczba obiektów	1		
Powierzchnia w ha (z jednym znakiem po przecinku)	2		

Uwagi (opisać przede wszystkim przyczyny znaczących różnic w danych w stosunku do roku poprzedniego, oraz podać numery aktów prawnych wprowadzających nowe lub likwidujących dotychczasowe obiekty chronione):

E-mail osoby sporządzającej sprawozdanie - WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI

(imię, nazwisko i telefon osoby sporządzającej sprawozdanie)

(miejscowość, data)

(pieczęćka imienna i podpis osoby działającej w imieniu sprawozdawcy)

OBJAŚNIENIA DO FORMULARZA OS-7

Badanie statystyczne objęte niniejszym formularzem jest zakresowe zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.).

Dział 1 wypełnia dyrektor parku narodowego. Działy 2 do 7 wypełnia wojewódzki konserwator przyrody (z wyłączeniem obiektów i powierzchni utworzonych uchwałami Rady Gmin i ujmowanych na sprawozdaniu SG-01).

Dział 1. Należy podać całkowitą powierzchnię parku według rejestru powierzchniowego w operacie urządzeniowym parku oraz księgi ewidencji gruntów urzędów wojewódzkich, uzgodnioną z właściwymi terenowo wydziałami d/s geodezji urzędów wojewódzkich, tzn. powierzchnię gruntów stanowiącą własność Skarbu Państwa (art. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.) pozostających jak i niebędących pod zarządem Ministra Środowiska oraz gruntów prawnych.

W wierszu 05 należy wykazać powierzchnię gruntów leśnych (art. 3 ustawy o lasach). Jeżeli park jest położony na terenie dwóch lub więcej województw, jego powierzchnię należy wykazać w granicach administracyjnych właściwych województw (rubryki 2 do 4); sprawozdanie zaś wysłać do Urzędu Statystycznego w Białymstoku. W wierszach od 01 do 11 nie należy wykazywać otuliny oraz terenów nadzorowanych, tj. lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, pozostałości poza granicami parku narodowego.

Dział 2. Dotyczy obiektów powołanych: do 31 XII 1997 r. zarządzeniami, a w okresie 1 I - 31 XII 1998 r. - rozporządzeniami Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz dotychczas, tj. do końca roku sprawozdawczego, utworzonych rozporządzeniami wojewody (art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), przy czym dla aktualnego okresu sprawozdawczego wiążąca jest data wejścia w życie wymienionego rozporządzenia. W rubryce 3 należy wykazać powierzchnię obszarów objętych ochroną ścisłą w rezerwatach.

Dział 3. Dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych (w roku sprawozdawczym) w drodze rozporządzenia wojewody (art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Powierzchnię obiektów należy podać według ewidencji gruntów.

W rubryce 5 należy podać, poza rezerwatami przyrody znajdującymi się na terenie parku krajobrazowego, również pozostałe formy ochrony przyrody obejmujące: użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tylko w tym przypadku, jeżeli wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenie obszaru chronionego krajobrazu, zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

czo-krajobrazowe tylko w tym przypadku, jeżeli wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenie parku krajobrazowego, zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

Dział 4. W przypadku, gdy obszar chronionego krajobrazu pokrywa się częściowo z parkiem krajobrazowym należy wykazać powierzchnię obszaru chronionego krajobrazu zmniejszoną o powierzchnię parku krajobrazowego (w celu wyeliminowania podwójnego liczenia tej samej powierzchni).

W rubryce 5 należy podać, poza rezerwatami przyrody znajdującymi się na terenie obszaru chronionego krajobrazu, również pozostałe formy ochrony przyrody obejmujące: użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe tylko w tym przypadku, jeżeli wymienione formy ochrony przyrody zostały utworzone na terenie obszaru chronionego krajobrazu, zgodnie z aktem stanowiącym przedmiotowe formy ochrony przyrody.

Dział 4, 5 i 7. Dotyczy obiektów istniejących oraz nowo utworzonych (w roku sprawozdawczym) bądź objętych ochroną w drodze rozporządzenia wojewody (art. 23 ust. 2 i art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Nie należy wykazywać obiektów (powierzchni) utworzonych uchwałą Rady Gminy.

Dział 6. Należy wymienić polskie nazwy gatunkowe zwierząt i roślin objętych ochroną wprowadzoną rozporządzeniem wojewody (art. 53 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Nie należy uwzględniać gatunków, których ochrona została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Środowiska (art. 48-50 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Uwaga: Dotyczy działów: 2, 3, 4 i 7. Jeżeli obiekty położone są na terenie dwóch lub więcej województw, ich powierzchnia powinna być wykazana na tylu formularzach, w ilu województwach się znajdują. Liczbę rezerwatów (dział 2, rubr.: 1 i 6) i innych form ochrony przyrody (dział 7) należy wykazać w tym województwie, na terenie którego znajduje się największa część obiektu objętego daną formą ochrony przyrody.

W dziale 2 nie należy wykazywać rezerwatów przyrody, które były utworzone na terenach przed włączeniem ich do parków narodowych.

Załącznik nr 6

MINISTERSTWO GOSPODARKI , pl. Trzech Krzyży 3/5, 00 - 507 Warszawa		
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	G - 10.6 Sprawozdanie o mocy i produkcji elektrowni wodnych i źródeł odnawialnych za 2007 rok	Agencja Rynku Energii S.A. 00 - 950 Warszawa 1 skr. poczt. 143
Numer identyfikacyjny - REGON		Przekazać/wysłać w terminie do dnia 20 stycznia 2008r.

Dział 1. Elektrownie wodne o dopływie naturalnym i inne źródła odnawialne

Nazwa elektrowni, adres elektrowni (kod pocztowy, miejscowość, ulica)	Kod województwa	Kod powiatu	Rodzaj elektrowni	Moc zainstalowana (MW)	Moc osiągalna (MW)	Produkcja energii elektrycznej (MWh)	Zużycie własne (MWh)	Uzyskane świadczenia pochodzenia – źródła odnawialne (MWh)
0	1	2	3	4	5	6	7	8
	01							
	02							
	03							
	04							
	05							
	06							
	07							
	08							
	09							
	10							
	11							
	12							
	13							
	14							
	15							
	16							
	17							
	18							
	19							
	20							

Dział 2. Elektrownie szczytowo-pompowe lub z członem pompowym

Nazwa elektrowni, adres elektrowni (kod pocztowy, miejscowość, ulica)	Kod województwa	Kod powiatu	Moc zainstalowana (MW)	Moc osiągalna (MW)	Produkcja energii elektrycznej (MWh)		Zużycie własne (MWh)	Zużycie na pompowanie (MWh)	Uzyskane świadczenia pochodzenia – źródła odnawialne (MWh)
					ogółem	z wody dopompowanej			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	01								
	02								

Dział 3. Elektrownie wodne niezależne i inne źródła odnawialne

Nazwa przedsiębiorstwa (właściciel) – Lokalizacja elektrowni (kod pocztowy, miejscowość, ulica)	Nazwa rzeki	Kod województwa	Kod powiatu	Rodzaj elektrowni	Moc zainstalowana	Moc osiągalna	Produkcja energii elektrycznej brutto	Energia wprowadzona do sieci	Użytkane świadectwa pochodzenia – odnawialne źródła	Użytkane świadectwa pochodzenia – kogeneracja na małą skalę
					(MW)				(MWh)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	01									
	02									
	03									
	04									
	05									
	06									
	07									
	08									
	09									
	10									

Uwaga: Dane należy wykazywać w liczbach całkowitych (bez znaku po przecinku), z wyjątkiem danych o mocy zainstalowanej i osiągalnej, które należy podawać z dokładnością do 0,001 MW. Przed wypełnieniem należy przeczytać objaśnienia!

.....
(imię, nazwisko i telefon osoby,
która sporządziła sprawozdanie)

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczęć i imienna i podpis osoby
działającej w imieniu sprawozdawcy)

Załącznik 7

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa www.stat.gov.pl		
Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	K-01 Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej za 2007 rok	Urząd Statystyczny
Numer identyfikacyjny - REGON		W Przekazać/wysłać do dnia 12 stycznia 2008 r.

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2006 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007 (Dz. U. Nr 170, poz. 1219, z późn. zm.).

E-mail sekretariatu dyrektora/prezesa firmy - WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI

1. Nazwa sceny		2. Miejsca na widowiska w stałej sali			
3. Obiekt przystosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (właściwą odpowiedź otoczyć obwódką)				tak	nie
4. Adres strony internetowej jednostki WWW:					
5. Organizator jednostki ^{d)}				Wypełnia US	
6. Województwo:	Powiat:	Miasto/Gmina:	Symbol terytorialny		
7. Miejscowość:			Identyfikator miejscowości		

^{d)} Należy wpisać informację o właściwym ministrze, samorządzie województwa, powiatu, gminy, innej osobie prawnej lub osobie fizycznej. Teatrzy, łącznie z jednostkami działającymi pod patronatem przedsiębiorstw (agencji) estradowych, opery, operetki i filharmonie sporządzają sprawozdania oddzielnie dla każdej sceny (zespołu).

Dział 1. Działalność w kraju

Wyszczególnienie		Ogółem
0		1
Przedstawienia (koncerty)	1	
w tym w stałej sali	2	
Widzowie (słuchacze)	3	
w tym w stałej sali	4	
Z wier- sza 1	premiera ^{a)}	5
	szkolne audycje muzyczne	6

^{a)} Wypełniają teatry, opery i operetki.

Dział 3. Zatrudnienie (stan w dniu 31 XII)

Pracownicy		Etaty	Osoby
0		1	2
Ogółem (w. 1=w. 2+4+5)	1		
Artystyczni	2		
w tym aktorzy (śpie- wacy, tancerze, muzycy)	3		
Techniczni	4		
Administracyjni	5		

Dział 2. Działalność za granicą

Kraje		Symbol kraju (wypełnia US)	Przedstawienia (koncerty)
0		1	2
Ogółem (w. 1=w. 2+3+4+5+6+7)	1	00	
	2		
	3		
	4		
	5		
	6		
	7		

Dział 4. Występy artystów i zespołów zagranicznych

Wyszczególnienie		Ogółem
0		1
Przedstawienia	1	
Widzowie	2	

Dział 5. Działalność w kraju według województw

Województwa	Sym-bol	Przedstawie-nia (koncerty)	Widzowie (słuchacze)	Województwa	Sym-bol	Przedstawie-nia (koncerty)	Widzowie (słuchacze)
0	1	2	3	0	1	2	3
Polska (suma wierszy od 02 do 32)	01			Opolskie	16		
w tym na wsi	99			Podkarpackie	18		
Dolnośląskie	02			Podlaskie	20		
Kujawsko-pomorskie	04			Pomorskie	22		
Lubelskie	06			Śląskie	24		
Lubuskie	08			Świętokrzyskie	26		
Łódzkie	10			Warmińsko-mazurskie	28		
Małopolskie	12			Wielkopolskie	30		
Mazowieckie	14			Zachodniopomorskie	32		

E-mail osoby sporządzającej sprawozdanie - WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI

(imię, nazwisko i telefon osoby
sporządzającej sprawozdanie)

(miejscowość, data)

(pieczęćka imienna i podpis osoby
działającej w imieniu sprawozdawcy)

Objaśnienia do sprawozdania K-01

Uwaga: W e-mailu każdy znak powinien zostać wpisany w odrębną kratkę.
Przykład wypełniania e-maila:

Z E N O N . K O W A L S K I @ X X X . Y Y Y . P L

Miejsca na widowni w stałej sali podają jednostki będące właścicielem lub głównym gestorem sali widowiskowej, wpisując liczbę wszystkich miejsc numerowanych (zarejestrowanych) - według stanu w dniu 31.XII. Stała sala to pomieszczenie przystosowane do prowadzenia działalności widowiskowej, będące własnością albo wydzierżawione lub pozostające w wyłącznym użytkowaniu jednostki sprawozdawczej w okresie co najmniej 1 roku. Nie należy wykazywać sali zastępczej, która spełnia inną funkcję podstawową (np. sala kinowa).

W dziale 1 w wierszu 1 podaje się liczbę wszystkich przedstawień (koncertów), bez względu na miejsce ich realizacji łącznie z imprezami nieodpłatnymi. W wierszu 3 - liczbę widzów ustala się według liczby sprzedanych biletów oraz rozproszonych wejściówek lub zaproszeń, na imprezach sprzedawanych w całości lub zrealizowanych na zamówienie zbiorowe - na podstawie liczby miejsc na widowni, a w przypadku przedstawień plenerowych - szacunkowo. Przy wymianie zespołów lub sprzedaży programów między przedsiębiorstwami etradowymi, informacje o imprezach i widzach wykazuje tylko jedno przedsiębiorstwo - angażujące zespół lub kupujące program, imprezy organizowane wspólnie wykazuje tylko jeden z organizatorów - według ustaleń umowy.

W dziale 2 w rubryce 2 należy podać liczbę przedstawień w każdym z krajów wykazanych w rubryce 0 (wiersz od 2 do 7). W przypadku kilkakrotnych wyjazdów do tego samego kraju w ciągu roku, liczbę przedstawień należy zsumować i podać w jednym wierszu.

W dziale 3 nie należy wykazywać osób korzystających z urlopu bezpłatnego, urlopu wychowawczego oraz tych, z którymi zawarto umowę-zlecenie.

Zapisów w rubryce 1 - o ile nie są liczbą całkowitą, nie należy zaokrąglać - muszą być podane w formie ułamka dziesiętnego (z dwoma miejscami po przecinku), np. $10\frac{3}{4}$ etatu = 10,75.

W wierszu 5 należy wykazać personel zajmujący się zarządzaniem i obsługą instytucji (dyrekcja, pracownicy administracyjno-biurowi i ekonomiczni, organizatorzy widowni, kasjerzy, bileterzy itp.).

W dziale 4 należy wykazać występy wyłącznie artystów zagranicznych, np. koncert, w którym zespół filharmonii towarzyszy soliście z zagranicy - wykazuje się w dziale 1.

Po wypełnieniu sprawozdania należy sprawdzić zgodność liczb występujących w różnych działach sprawozdania, a mianowicie:

- dział 1, wiersz 1 = dział 5, rubr. 2, wiersz 01,
- dział 1, wiersz 3 = dział 5, rubr. 3, wiersz 01.